

Forumul studențesc

● revistă a u. a. s. c. din centrul universitar timișoara ● anul V ● nr. 5 (26) 1977 ● 16 pagini ● 2 lei ●

SÎNTEM O NAȚIUNE LIBERĂ ȘI INDEPENDENTĂ

S-a fost zvonit din tată-n fiu, că de pe cînd acest pămînt a fost locuit de daci, nu a suportat jugul nici unei puteri străine. Hoardele barbare, în iureșul însușit al cailor l-au prădat călcînd în picioare mormitele străbunilor noștri, dar din puhoaiile de cotropitori s-a ales pulberea pe care vîntul a risipit-o în cele patru zări ale lumii.

... Așa au știut străbunii noștri să-și apere țara! Încercărilor dămănoase le-au răsuns cu arcu și furca în mîinile bătătorite de coarnele plugurilor și dușmanii au învățat că aici în acest loc, trăiește un popor harnic, bogat, dar mai ales viteaz care nu pregetă să-și jertfească viața.

Cohortele romane care n-au cunoscut la alte popoare înfrîngerii, s-au văzut silite să închine flamura în fața dacilor, acest strămoș al nostru plin de noblețe și omenie.

Din două forțe mari, am rămas noi, urmașii lor, să apărăm o țară

ca o legendă, unde înaltul munților se salută cu furnalele, holdele mănoase se înfrățesc cu rubinul strugurilor, iar orașele își semeșesc siluetele pînă în cîntecul ciocirlicii.

Și-am învățat de la Mircea cel Bătrîn, Ștefan, vestitul domn al Moldaviei, și Mihai Viteazu, cel ce-a reunit această nație ruptă de dușmani în trei țărișoare vecine, cu aceeași limbă, de aceeași obirșie și aceeași sete de libertate, că aici noi nu vom lăsa să domnească altcineva decît poporul român și pacea. Pacea care o apără azi în numele poporului nostru, cel ce a dus solia ei dincolo de hotarele țării, luptînd pentru ea.

Prin lupta și jertfa clasei muncitoare, a tuturor oamenilor progresiști, indiferent de naționalitate, sîntem o nație liberă și independentă, iar pentru că singele strămoșilor curge acum în vinele

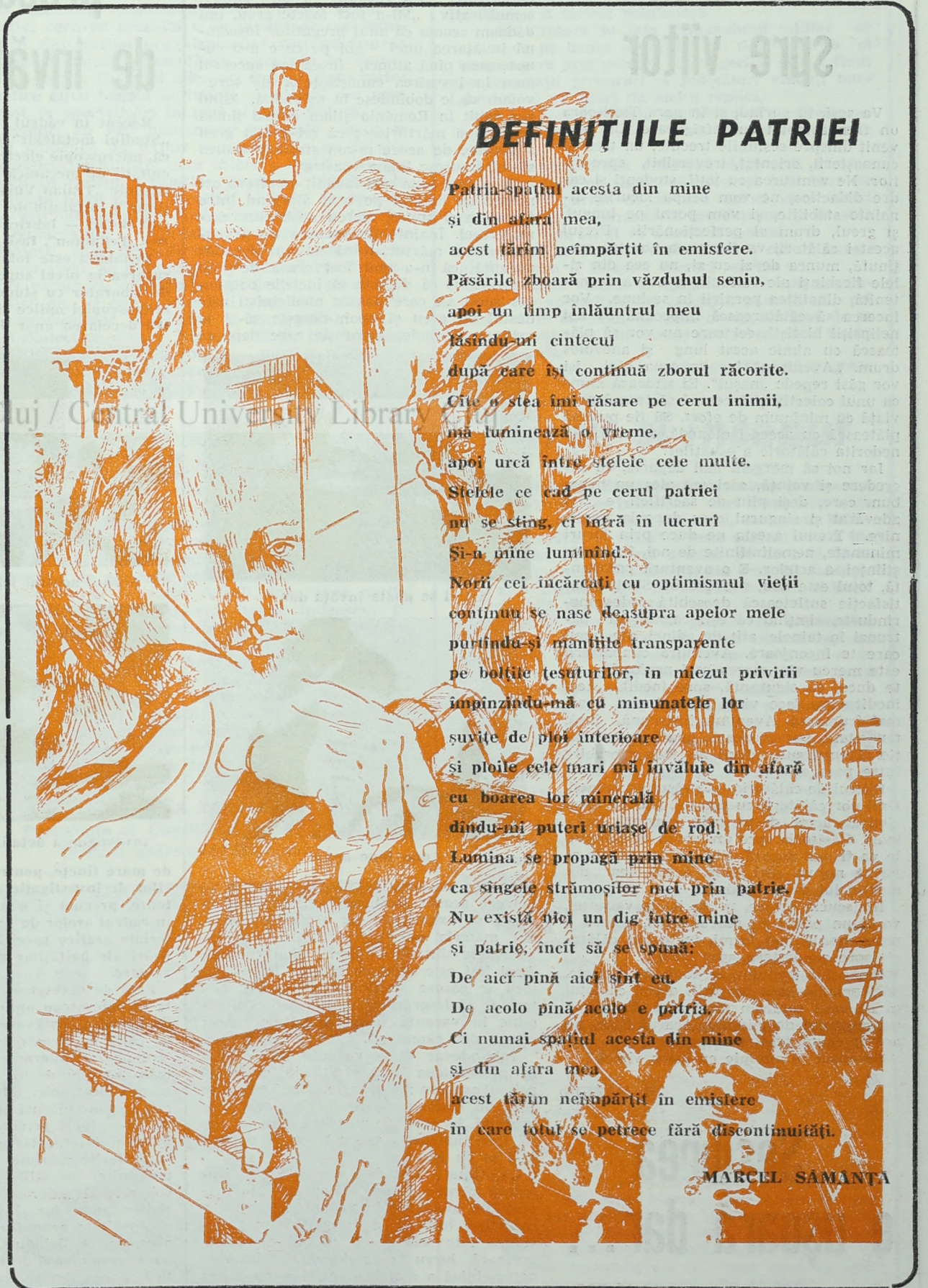
noastre și precum ei n-au suportat sabia așa nu vom suporta nici noi nedreptatea și răul.

Inimile noastre bat cu dragoste și credință pentru cel ce veghează destinele României — pentru cel ce iubește această țară mai presus de viață, pentru cel ce este întotdeauna acolo unde oamenii au nevoie de el, veghind zi de zi destinul și liniștea poporului său.

El ne-a păzit țara cu înțelepciunea minții, cu țaria vorbei și a faptei.

Vor trece veacuri peste țara mea, se vor perinda generații după generații, dar poporul român, națiunea noastră socialistă va rămîne de-a pururi între Dunărea cea prietenă cu țara, pînă-n Obcinele Bucovinei cea plină de brazi seculari și poieni smălțate cu flori, din Cîmpia Tisei pînă la Marea cea Mare neclintită de vremi ca însăși ființa acestui neam!

DIANA MARIA CAZAN

DEFINIȚIILE PATRIEI

Patru spațiu acesta din mine
și din afara mea,
acest țărîm neîmpărțit în emisfere.
Păsările zboară prin văzduhul senin,
apoi un timp înlăuntrul meu
lăsîndu-mi cîntecul
după care își continuă zborul răcorite.
Cite o stea îmi răsare pe cerul inimii,
mă luminează o vreme,
apoi urcă între stelele cele multe.
Stelele ce cad pe cerul patriei
nu se sting, ci intră în lucruri
și-a mine luminînd.
Norii cei încărcăți cu optimismul vieții
continuu se nase deasupra apelor mele
purfîndu-și mîmbite transparente
pe bolțile tesuturilor, în miezul privirii
împinzîndu-mă cu minunatele lor
suvițe de ploaie interioare
și ploile cele mari mă învăluie din afară
cu boarea lor minerală
dîndu-mi puteri uriașe de rod.
Lumina se propagă prin mine
ca singele strămoșilor mei prin patrie.
Nu există nici un dig între mine
și patrie, încît să se spană:
De aici pînă aici sînt eu.
De acolo pînă acolo e patria.
Ci numai spațiu acesta din mine
și din afara mea
acest țărîm neîmpărțit în emisfere
în care totul se petrece fără discontinuități.

MARCEL SAMANEA

DIN SUMAR : Rod al luptei seculare a poporului român ● Repartizarea — o problemă (din) capitală ● Semn al deplinei democrații ● Final studentesc la Festivalul național „Cîntarea României” ● Concursul „Traian Laescu”, ● Valabilitatea în timp și spațiu ● Meșterul Manole — literatura s.f. ● Religie și fanatism ● Valențele conștiinței : Sombre realități din lumea capitalului ● Vîrstare : Organizația județeană a pionierilor — factor activ în formarea și pregătirea tinerei generații.

năsfringeri

VINE, VINE...!

Au mai rămas puține zile pînă cînd vom fi, din nou, față în față cu întrebările „chinuitoare” ale examenelor. Sesiunea, moment decisiv și reprezentativ al întregului proces de învățămînt, trebuie să reliefeze buna noastră pregătire profesională desăvîrșită pe parcursul unui semestru, să demonstreze că studenții timișoreni au înțeles corect imperativele vremii, acelea de a asigura cadre de conducere cu o bună pregătire, conștiințe de rol pe care îl au în cadrul procesului de edificare al unei societăți la înălțimea aspirațiilor întregului nostru popor. Este prilejul unei afirmări individuale pe fundalul unor realizări colective excelente. Această sesiune are loc în zile de puternic avînt creator, cînd întregul nostru popor obține realizări remarcabile, cîștînd prin muncă exemplară marelle evenimente pe care le sărbătorim în acest an.

Studențimea trebuie să se mobilizeze în cel mai înalt grad pentru a putea raporta, la ora bilanțului, că viitorii ingineri, medici, profesori au știut și știu să răspundă prin rezultate profesionale foarte bune încrederii acordate.

Vine sesiunea și e timpul să ne afirmăm!

Un tren spre viitor

Va sosi, în curînd, și în gara Timișoara un tren așteptat cu înfrigurare. Un tren venit dinspre sesiunile trecute, un tren al cunoașterii, orientat, ireversibil, spre viitor. Ne vom urca cu toții, studenți și cadre didactice, ne vom ocupa locurile dinainte stabilite, și vom porni pe lungul și greul drum al perfecționării. Prețul acestei călătorii va fi munca noastră susținută, munca de zi cu zi, nu cea din zilele fierbinți ale sesiunii, ci aceea necontenită, dinaintea pornirii în sesiune. Vor încerca să călătorească împreună cu noi nelipsiții blățiți, cei care nu vor să plătească cu nimic acest lung și anevoios drum. „Aventura” lor va eșua căci își vor găsi repede „nașul”. Ei sfidează munca unui colectiv și încearcă să treacă prin viață cu minimum de efort. Să fie puși să plătească cu aceeași monedă, toamna, în nedorita călătorie a eșuaților.

Iar noi să mergem mai departe, cu încredere și voință, căci am ales un drum bun, care, deși plin de sacrificii, e cel adevărat și singurul care duce la împlinire. Trenul acesta ne duce prin locuri minunate, nemaiîntîlnite de noi, în lumea științei, a artelor. E o aventură palpitantă, totul este nou, neprevăzut. Simți o satisfacție sufletească deosebită redescoperindu-te, simțind că ești capabil să pătrunzi în tainele, atât de adînci, ale lumii care te înconjoară. Aventura cunoașterii este mereu vie, mereu mai profundă, ea te duce, cu siguranță, spre inedit. Acel inedit care face viața omului mai bună, mai frumoasă. Aventura înseamnă, însă, tenacitate, perseverență, multă transpirație. Trenul cunoașterii nu face deosebire între pasageri.

Biletul de călătorie este răsplată muncii. Unii vor călători cu clasa I, fiindcă și-au cîștigat acest drept prin eforturi mai mari. Călătoria spre universul cunoașterii le va fi mai ușoară. Nici un semnal de alarmă nu va opri, însă, acest tren din mersul lui drept, înainte.

Iar scurta oprire, pe perioada vacanței, va fi un prilej de reacumulări, pentru a putea porni, mai fermi, în marea călătorie spre cunoaștere, spre viitor.

Semnalul trenului se aude de departe. Să-l primim gata pregătiți astfel ca totul să decurgă conform graficului din biroul impiegatului de mișcare. Acarul Păun nu are ce căuta printre noi.

Sesiunea se apropie cu mare viteză!

D. NARCIS

„Sesiunea e ușoară dar... foarte scurtă!”

Pe Adib El Dali student în anul III medicină generală, l-am cunoscut anul trecut la Centrul universitar. Am aflat de la el că era șeful studenților din Siria

care studiază la noi. M-a uimit faptul că vorbea foarte bine limba română. L-am întrebat atunci cum a reușit să o învețe așa de repede. Mi-a răspuns cu un zîmbet semnificativ: „Mi-a fost foarte greu, îmi dădeam seama că anul pregătitor înseamnă învățarea unei limbi pe care n-o cunoscusem pînă atunci, înseamnă succesul meu în însușirea cunoștințelor pe care voiam să le dobîndesc în medicină. Cînd am venit în România știam numai limba engleză și mărturisesc că mi-a fost greu s-o aplic, de aceea m-am străduit enorm să-mi însușesc limba noastră”.

De atunci l-am mai întîlnit de cîteva ori mereu cu halatul pe braț alergînd între facultate și spital, mereu neobosit, mereu vesel. Înainte de vacanța de primăvară mi-a mărturisit că nu va pleca în vacanță, că n-a mai fost acasă de un an. A spus că dorește să încheie cu succes acest an care pentru mediciniști este destul de greu și apoi, dorește să-și ia toate examenele, lucru de care depinde

Astfel se poate învăța dar...

mai bine așa:

frumoasa vacanță de vară pe care o va petrece acasă: „sesiunea este în fond ușoară și examenele nu sînt complicate, dar materia este foarte multă, toate examenele sînt de an deci trebuie muncă. Apoi îmi este greu cu cărțile. La bibliotecă se găsesc puține exemplare, deci trebuie să împrumut de la colegi. Voi rămîne în vacanță să-mi pregătesc măcar cîteva din examene”.

Într-adevăr după vacanța Dali a dat în presesiunea organizată la medicină primul examen: chirurgia. Are 5 examene plus un examen facultativ la economie sanitară la care de asemenea mi-a spus că intenționează să se ducă și dorește să-l ia cu 10.

„Vacanța a fost deși scurtă foarte frumoasă pentru mine. Mi-am revăzut cîteva din materiile importante: chirurgie, medicină internă și fiziologie. Sesiunea este scurtă și timpul de obicei presează, lucru care duce la o însușire netemeinică a materiei. Apoi și eu m-am distrat în vacanță la fel ca și colegii mei dar aștept sesiunea fără prea multe emoții”.

L-am urât lui Dali multă baftă la examene în sesiunea care se apropie și pe care el a știut să și-o organizeze atât de bine.

ANITTE MATEESCU

Televiziunea în circuit închis — un mijloc eficace pentru modernizarea procesului de învățămînt

Recent în cadrul laboratoarelor de „Studiul metalelor” (Microscopie optică, microscopie electronică etc), ale Facultății de mecanică din Institutul Politehnic „Traian Vuia” s-a pus în funcțiune o instalație de televiziune în circuit închis — fabricată de Întreprinderea „Tehnoton”, Iași.

Instalația este folosită pentru desfășurarea la nivel superior lucrărilor de laborator cu studenții în domeniul microscopiei optice și electronice, pentru decelarea unor detalii structurale

Scopul acestui laborator este...

investigarea detaliilor structurale

de mare finețe, pentru însușirea tehnicilor de investigație din aceste laboratoare, precum și pentru transmiterea în cadrul orelor de predare a unor materiale grafice specifice și a unor realizări ale unităților productive colaboratoare.

Față de decelarea microstructurilor la un microscop optic obișnuit instalația permite observarea și interpretarea de către un număr mare de studenți a structurilor, permițînd, de asemenea, transmiterea de imagini d. la microscopul electronic, unde tehnica de lucru impune măsuri speciale de protecție aparatului privind pregătirea probei și interpretarea microstructurii la diferite mărimi. Totodată se pot transmite în sălile de curs imagini concrete ale microstructurilor caracteristice metalelor și aliajelor, precum și diferitele procedee de prelucrare a acestora, realizîndu-se astfel o îmbinare armonioasă între teorie și practică.

Desfășurarea lucrărilor de laborator la disciplina „Studiul metalelor” folosînd televiziunea în circuit închis a stîrnit un deosebit interes în rîndul studenților.

ADRIAN GHEORGHIU,
LUCA MIRCEA, TOLOMEI MARCEL,
anul I, Mecanică

Oaspeți ai cineamatorilor

Institutul de artă teatrală și cinematografică „I.L. Caragiale” din București a prezentat studenților timișoreni o gală de filme studențești. Au fost prezentate lucrări de diplomă ale regizorilor și operatorilor de film și televiziune — studenți din ultimile promoții. Acestea sînt de fapt mici opere stilistice cu un pregnant caracter de studiu în domeniul dramaturgiei și al imaginii. De remarcă limpezimea concepției artistice, capacitatea de a exprima un mesaj uman contemporan într-un limbaj care atestă cultura, forță de sinteză și atitudine realistă. Distingem în lucrările prezentate în această gală stiluri și personalități certe, modalități de abordare a problematicii noastre sociale, valori studențești pentru o cinematografie națională care să afirme capacitățile spirituale ale poporului nostru. Din lucrările prezentate în gală remarcăm: „Manifestul” — Doru Năstase, „Tudor Arghezi” (monografie) — Terezia Barta, „Moartea lui Pătru” — Liviu Maier, „În labirint” — Horia Constantin, „Divorț românesc” — Cornel Corfinte. O apreciere în plus pentru conferența univ. Radu Aneste, conducătorul grupului. Încesările au fost depuse în „Contul omeniei — 1977”.

Ovidiu Corduneanu

ASTERISC

Reamintim — pentru a cita oară! — că anonimele nu se iau în considerare, chiar dacă sînt „semnate” — spre exemplu! — de „Comitetul” și „Administrația” (de la cantina 2 M.V.)!!

★
Fotoreporter — nostru, Iosif Berwanger, care a obținut premiul II la finala Festivalului național „Cintarea României”, este semnatarul clișeei articolului „Creația studențească la parametrii pulsului național”, din numărul 4 (25) al revistei.

★
În 29 mai a.c. a avut loc în sala de sport a Facultății de electrotehnică „Cupa primăverii” la karate. Numeroasa asistență a urmărit un spectacol de o certă realizare sportivă. Cîste organizatorilor!

TEZĂ LA VAI

La sediul Consiliului U.A.S.C. de la Universitate, la 19 mai a.c., se mai aflau reviste „Forum studențesc” din ianuarie (!!), februarie (!?), martie (!?), destinate cadrelor didactice.

Pentru remedierea situației propunem aducerea unui mobilier adecvat — cel existent făcînd cu greu față presiunii revistelor — sau... alte schimbări!

★
A fost odată, ca niciodată, „Oglinda căminului 17 C” și cotidianul „Știința”.

„și-au trăit împreună zile multe și fericite, din 10 mai a.c. pînă în zilele noastre (24 mai) și poate vor mai trăi încă în bună pace și înțelegere pînă cînd...”

Că dacă n-ar fi, nu s-ar povesti!

★
Studenții Holzinger L. Iosif (EL), Zăvoianu Neculai (EL), Iancu Ioan (EL I), Mladin Nicolae (EL) neștiind că grădina de vară a cinematografului Capitol are și ușă au luat la asalt gardul. Fapta lor ne-a adus aminte de proverbul: cine sare gardul altuia primește... (Oare ce primește din partea decanului?)

Asociația Studenților Comuniști în sprijinul educării științifice a studenților, a tinerilor, a oamenilor m u n c i i

Ca detașamente active ale organizației municipale a Uniunii Tineretului Comunist, Asociațiile Studenților Comuniști desfășoară o amplă activitate de educare a studenților, a tineretului, a oamenilor muncii, activitate în cadrul căreia educarea științifică, materialist-dialectică ocupă un loc de primă însemnătate.

Obiectivele acestei activități educative sînt:

1. Cunoașterea semnificației deosebite pe care o are pentru economia, știința și cultura românească, pentru întreaga viață social-politică a țării înfăptuirea în cele mai bune condiții a prevederilor cincinalului revoluției tehnico-științifice.
2. Cultivarea interesului și pasiunii pentru nou, pentru cunoașterea celor mai recente cuceriri ale științei și tehnicii, pentru cunoașterea și studierea literaturii științifice și tehnice.
3. Informarea largă cu privire la noutățile tehnice, performanțele la care s-a ajuns, domeniile de activitate în care se aplică.
4. Popularizarea rezultatelor obținute de cercurile științifice studențești din țară și din facultățile timișorene, crearea unei atmosfere favorabile mobilizării largi a studenților la o susținută activitate științifică;
5. Răspîndirea cunoștințelor ateist-științifice în mediul rural și urban în scopul combaterii concepțiilor mistico-religioase.
6. Cunoașterea implicațiilor pe care revoluția științifică și tehnică le are asupra dezvoltării contemporane a omenirii.

Desigur, prin această activitate se realizează și alte obiective cum ar fi: cunoașterea reciprocă a preocupărilor științifice ale diferitelor categorii de tineri, cultivarea gustului și preocupării pentru literatura științifico-fantastică etc.

Gama formelor și mijloacelor prin care asociațiile studenților comuniști realizează activități de educație științifică, materialist-dialectică este deosebit de largă, adecvată multitudinii obiectivelor, la loc de frunte situîndu-se brigăzile complexe studențești pentru răspîndirea cunoștințelor ateist-științifice, expunerile și conferințele pe teme științifice, simpozioanele și mesele rotunde organizate îndeosebi cu prilejul unor manifestări științifice, (sesiuni de comunicări, expoziții etc.), proiecțiile de filme documentare și diapozitive comentate, prezentarea, prin mijloacele mass-media care stau la îndemîna asociațiilor studenților comuniști (revista studențească, studioul de radio etc.) a celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, a literaturii de specialitate nou apărută ș. a.

Cadrul în care asociațiile studenților comuniști realizează acțiuni de educare științifică este deosebit de variat, începînd cu adunările generale ale anilor de studiu, care nu rareori își propun spre dezbateră o asemenea problemă și continuînd cu acțiuni organizate în amfiteatre, la casa de cultură și cluburile studențești, în cămine, în întreprinderi, în căminele culturale de la safe etc.

Reușita acțiunilor de educare științifică, materialist-dialectică este dependentă de organizarea, de nivelul și de calitatea acțiunii. În centrul nostru universitar au avut loc multe asemenea acțiuni deosebit de reușite. Premiza de la care am pornit întotdeauna în organizarea acestor acțiuni a fost aceea că fiecare student este interesat de un aspect sau altul al problematicii cercetării științifice, a științei și tehnicii contemporane. Ca atare tematica acțiunii a fost aleasă în strînsă corelare cu preferințele studenților, cu profilul lor de pregătire. Al doilea aspect al bunei pregătiri a acțiunii o constituie asigurarea unui conținut bogat și atractiv, ceea ce necesită o documentare corespunzătoare din partea organizatorilor sau asigurarea participării unor personalități marcante în domeniul respectiv. Cel mai adesea au fost invitate cadre didactice cu o bogată activitate științifică sau care au fost la specializări în țară și peste hotare.

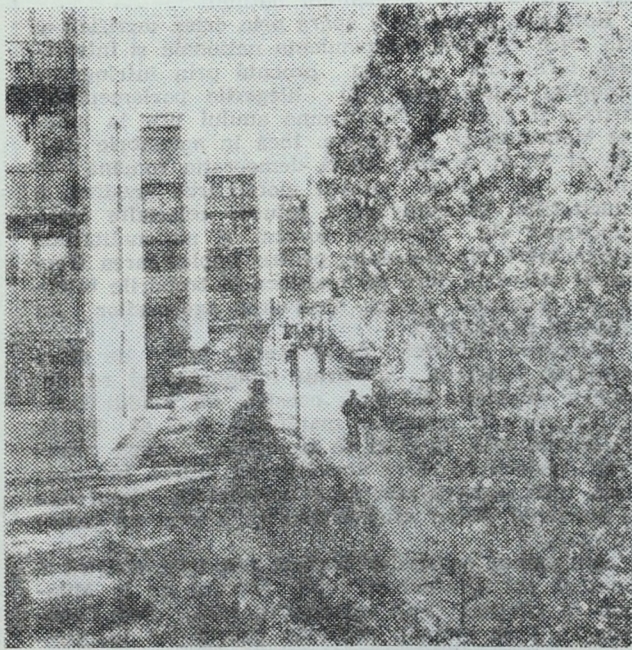
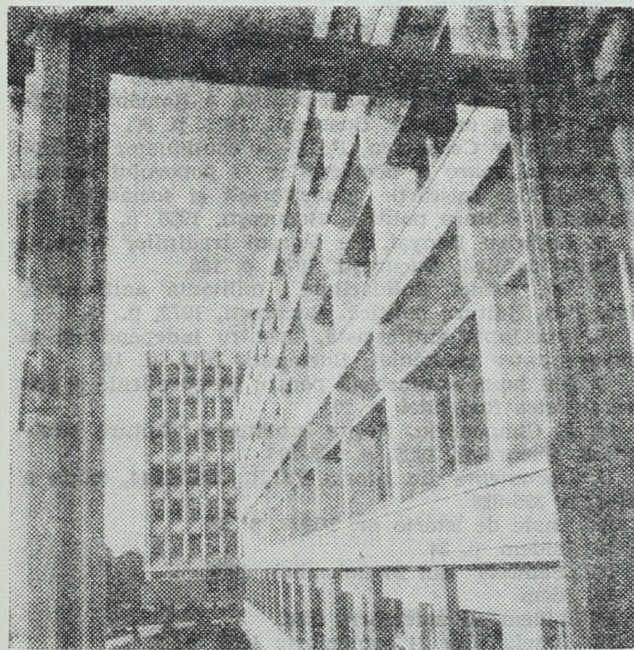
Desigur, au fost numeroase acțiunile în care însăși studenții au expus considerațiile cu privire la fenomenul științific care interesea auditoriul, îndeosebi în cadrul acțiunilor comune tradiționale organizate între unele facultăți și licee de specialitate sau întreprinderi timișorene. Este de asemenea remarcabilă activitatea brigăzilor complexe studențești, care timp de mai multe săptămîni, în perioada verii, se deplasează în mediul rural organizînd expunerii, conferințe, proiecții, spectacole tematice etc. al căror principal scop este răspîndirea cunoștințelor științifice, a concepțiilor materialist-dialectice despre lume și viață, combaterea, pe această cale, a concepțiilor mistico-religioase. În vara ultimului an universitar au activat 5 asemenea brigăzi în județele Timiș, Arad, Caraș-Severin și Mehedinți.

Consider, că trebuie să menționez și activitatea cenaclului de literatură științifico-fantastică a centrului universitar, care prin creațiile sale, prin manifestările numeroase organizate contribuie substanțial la creșterea interesului unui număr mare de tineri, studenți, elevi, muncitori etc. pentru problemele și realizările științei și tehnicii contemporane din patria noastră și din lume.

Fără îndoială, în organizarea și în conținutul activităților de educație științifică, materialist-dialectică realizate de către A.S.C. sînt încă multe probleme de soluționat referitoare îndeosebi la baza materială și de documentare necesară pentru desfășurarea acestor acțiuni, la cadrul în care se desfășoară acestea etc. Apreciez că o conlucrare fructuoasă cu organele de învățămînt, cu organizațiile UTC din școli și întreprinderi, din institutele de cercetări, constituie o temelie traică pentru depășirea acestor neajunsuri, pentru realizarea unei activități de educare științifică, materialist-dialectică de un înalt nivel și cu o reală eficiență.

ANDEA PETRU

Președinte al Consiliului U.A.S.C. din
Centrul universitar Timișoara

Noua clădire a Facultății de electrotehnică se înscrie, în peisajul atît de familiar nouă, ca o pledoarie a frumosului

Pășind în primele rînduri

Nu cu mult timp în urmă, la gîtul nostru fluturau cravatele roșii de pionier. Ce netăgăduită mîndrie că purtam acest roș tivit cu tricolor, simbol al sîngelui vărsat pentru o cauză dreaptă.

Și cu trecerea anilor pe pieptul nostru au apărut distincții ce dovedeau că nu a fost o întîmplare; primirea în eșalonul clasei muncitoare pentru că din pionierii de ieri am devenit U.T.C.-iști de azi.

Cînd am rostit jurămîntul și am simțit în palma strînsă micul carnet roșu, dovadă a încrederii celor trecuți prin focul luptei de clasă, ne-am dat seama că aveam examenul unei maturități ce implica atîtea datorii față de semenii noștri.

... Gîndul ne-a condus cu zeci de ani în urmă la Filimon Sirbu cel plin de curaj și spirit de jertfă, ori Vasile Roaită, tineri U.T.C.-iști care la vîrsta noastră își riscau viața în lupta surdă dusă cu exploatarea și forțele polițienești.

... La Craiova în fața Tribunalului militar se ridica de pe banca acuzaților un tînăr curajos și integru care prin puterea convingerilor sale a făcut pe încercații procurori și judecători vînduți burgheziei, să nu poată da nici o replică.

Noi am jurat credință partidului și conducătorului său și ne-am ridicat între cele mai de frunte națiuni.

Alături de profesia dobîndită după anii de studenție cu toții ne dorim să avem și calitatea de membru de partid. Și de-abia atunci vom simți cum ne arde în inimă focul împlinirii, și de-abia atunci ne vom simți cu adevărat oameni.

Vom pași în primele rînduri cot la cot cu comuniștii pentru a înfăptui lucruri mărețe.

Ne așteaptă uzinele și ogoarele să le spunem cuvîntul de specialiști, ne așteaptă părinții și cei dragi să le dovedim că ceea ce am învățat de la dascălii noștri nu este numai profesiune ci și înaltă etică morală.

DIANA MARIA CAZAN

Sfirșit și început

„Finalul anilor de facultate înseamnă pentru noi cei care terminăm încheierea unei etape din viața noastră, poate cea mai frumoasă, înseamnă intrarea cu adevărat în viață”. Aceste cuvinte le-am înmîmunchiat ca o esență a celor pe care ni le-au mărturisit o serie de studenți din anul III subingineri și V ingineri care își pregătesc acum ultimele datorii față de facultate.

Am trecut prin sălile de proiect ale facultăților și peste tot la masa de lucru erau viitorii ingineri aplecați cu interes și pasiune asupra proiectelor de final care vor strînge în liniile lor precise toate cunoștințele dobîndite în anii de studenție.

La A.S.P. construcții am întîlnit-o pe Maria Rușanu, studentă în anul III subingineri construcții civile și industriale. Era preocupată de conceperea proiectului de final alături de colegii ei. Mîinile lucrau așternînd pe foile albe toate cunoștințele sale adunate cu atîta perseverență în timpul celor trei ani și se conturau în „ceva” care curînd va fi „ceva” palpabil, un lucru de care Maria va fi mîndră că l-a realizat.

Am așteptat-o în tăcere pînă cînd și-a terminat calculele, cînd cu un zîmbet puțin obosit, dar fericit mi-a mărturisit: „Știi, faptul că termin această facultate îmi dă multă încredere în mine, mă face să mă simt cu totul alt om. Soțul meu — Maria este căsătorită de doi ani — este tot inginer constructor acasă la noi, la Turnu-Măgurele. El m-a ajutat enorm de mult și cred că muncind alături de el voi reuși să devin un inginer bun, cu o bună experiență și practică”.

Am întrebato pe Maria Rușanu care i-au fost rezultatele în sesiunea dinaintea vacanței de primăvară.

„Am muncit mult, am dorit să termin cît mai bine acest ultim an. Am obținut note bune (8, 9, 10, 10) și cred că ultima sesiune a fost din acest punct de vedere fructuoasă”. Ne-a mărturisit apoi că, deși termină și probabil postul îl va avea acasă, îi pare nespuse de rău că se despărte de colegii, de profesori, de Timișoara. „Orașul acesta înseamnă pentru mine două lucruri: aici mi-am început și definitivat studiile, aici am petrecut cei mai frumoși ani de studenție, aici și cei mai frumoși ani alături de soțul și copilul meu. Probabil că atunci cînd voi pleca am să-mi simt lipsa ca unui lucru cu care m-am obișnuit atît de mult”.

I-am mulțumit Mariei pentru frumoasele cuvinte pe care mi le-a spus și i-am urat din partea noastră și a tuturor celor care mai rămînem aici, ca viața pe care o începe să-i aducă tot atîtea bucurii și succese.

ANITTE MATESCU

SENTIMENTUL ISTORIEI

Făurirea statului național unitar român a avut consecințe pozitive nu numai asupra procesului istoric de dezvoltare și progres a culturii materiale și spirituale, ci și asupra posibilităților de întărire a capacității de apărare și consolidare a acestor valori, a independenței și suveranității statului național unitar român.

Deși pînă la instaurarea hitlerismului în Germania, la 30 ianuarie 1933, independența și suveranitatea statului român era mai puțin amenințată, totuși „întreaga epocă, de la 1918 și pînă la eliberarea de sub jugul fascist — precizează tovarășul Nicolae Ceaușescu — a fost jalonată de nenumărate bătălii de clasă purtate de oamenii muncii de la orașe și sate împotriva exploatații, a dominației capitalului străin, pentru dreptate socială și independență națională”. Intr-adevăr, așa cum atenționa și marele savant român, Grigore Antipa, „România ca stat mic, rivnit de toți vecinii ei, a avut și are încă pe multe alte terenuri, de dus asemenea lupte pentru apărarea drepturilor ei de suveranitate”.

Sesizarea savantului român corespundea realităților anilor 1918-1933 cînd lupta forțelor revoluționare democratice s-a dus mai mult pe tărîm economic și politic, ea fiind determinată de tendința tot mai pronunțată a monopolurilor străine de a ocupa poziții dominante în sectoarele principale ale economiei noastre naționale.

Problema luptei pentru apărarea independenței și suveranității statului român și-a găsit loc de cinste în programele, manifestele politice ale mișcării muncitorești și socialiste din România.

Crearea, în luna mai 1921, a Partidului Comunist Român realizat în retorta anilor revoluționari 1918-1921, a marcat începutul unei etape noi, superioare în organizarea luptei poporului român pentru apărarea independenței de stat a României. „Lupta de clasă” făcea cunoscut că „Partidului Comunist Român considera, printre sarcinile sale de prim ordin, lupta pentru independența a României față de capitalul european-occidental, ca și față de cel american, ca o garanție reală a păcii”.

Perioada anilor 1922-1928 a fost marcată, sub aspectul vieții politice internaționale de apariția fascismului ca rezultat al influenței din afară și al reacției forțelor reacționare burgheze împotriva mișcării comuniste și socialiste. În România, acest fenomen avea să fie prezent încă din primii ani de după primul război mondial, avînd la început o coloratură pronunțată naționalistă și antisemită.

Referindu-se la rolul pe care oligarhia română l-a jucat în apariția acestui fenomen tovarășul Nicolae Ceaușescu preciza că „fenomenul cel mai caracteristic al tendințelor ultra reacționare promovate de cercurile oligarhiei române îl constituie crearea organizațiilor teroriste de tip fascist, Garda de fier, și impunerea ei în viața politică a țării”.

Singura forță politică care din vreme a intuit pericolul pe care organizațiile extremiste de dreapta, în frunte cu Garda de fier îl reprezentau pentru libertățile democratice, independența și suveranitatea României a fost P.C.R. „Socialismul” din 7 decembrie 1922 atrăgea atenția că „muncitorimea are datoria să înăbușe așa cum se cuvine încercările fasciste ale bandelor antisemite”.

Cel de al patrulea deceniu al secolului nostru, marcat de criza economică de supraproducție din anii 1929-1933, a constituit atît pentru omenire cît și pentru poporul român o perioadă de profunde frământări sociale și politice care reflectau, pe de o parte ascuțirea contradicțiilor fundamentale ale capitalismului, iar pe de altă parte o viguroasă ridicare la luptă, pentru apărarea independenței, a forțelor revoluționare, democratice, patriotice.

În această perioadă, ca rezultat al politicii „porților deschise” promovată de guvernele de factură național-tărănistă, s-a accentuat dependența economică și politică a României față de monopolurile și guvernele imperialiste din Occident. La accentuarea pierderii independenței și suveranității statului nostru, un rol important l-au avut măsurile de „asănare” a planului de la Geneva. Comuniștii, social-democrații și forțele patriotice au demascat conținutul înrobitor al acestui plan, considerîndu-l de la bun început, „un atentat la libertatea, independența și suveranitatea patriei”.

Venirea lui Hitler la putere, în 30 I 1933, și promovarea politicii de forță pe plan extern a îngrijorat poporul român, cu atît mai mult cu cît Hitler a început să sprijine politica revizionistă a guvernului horthyst. Documentele de arhivă consemnează că în iunie 1933, primul ministru al Ungariei, Gömbös Gyula, a sosit la Berlin. Cu această ocazie, Gömbös ajunge la înțelegere cu Hitler, perfectată în septembrie același an, ca Ungaria să-și realizeze planurile revizioniste în conformitate cu programul de expansiune al Germaniei.

În asemenea condiții, lupta împotriva revizionismului, pentru apărarea integrității teritoriale a României a trecut pe prim-planul activității P.C.R., a celorlalte partide democratice, progresiste a tuturor forțelor patriotice antifasciste din țara noastră. „Revizuirea — atrăgea atenția ziarul Dimineața — mai ales în ceea ce privește granițele României, va pune poporul românesc în stare de energie apărare”.

În scopul mobilizării întregului popor la lupta pentru apărarea granițelor statului nostru, P.C.R. propune realizarea Frontului Unic Antifascist și Anti-

războinic. Un prim pas făcut în această direcție l-a constituit acordul încheiat la 17 octombrie 1934 între Comitetul Național Antifascist, Partidul Socialist Unitar și Liga Muncii care prevedea formarea unui organ central de coordonare a tuturor acțiunilor cu caracter antifascist și antirăzboinic. La acest acord s-au adăugat înțelegerea din septembrie 1935 (Băcia) și decembrie 1935 (Tebea) încheiate între Frontul Plugarilor, Madosz, Partidul Socialist al lui Popovici și Blocul Democratic.

Atacarea Abisinie de către Italia fascistă, în octombrie 1935, a provocat în rîndurile opiniei publice din România o puternică reacție protestatară. În aceste condiții, P.C.R. atrăgea atenția că „aventura mussoliniană a încurajat și dezlănțuit puterile militarismului fascist din întreaga lume”. „Noi comuniștii — se preciza în documentul intitulat „Sarcinile Partidului Comunist din România față de pericolul unui nou război imperialist” publicat de C.C. al P.C.R. în toamna anului 1935 — sîntem gata să apărăm cu arma în mînă independența României dacă țara noastră ar fi silită să ducă un război național de apărare contra imperialismului fascist”.

Ocuparea în 1936 prin forța armelor, de către Germania hitleristă a regiunii demilitarizate Renania, constituirea blocului agresiv AXA BERLIN — ROMA — TOKIO cît și intervenția militară în Spania a îngrijorat și mai mult poporul român.

Intuind cu clarviziune științifică primejdia ce plana asupra independenței și integrității teritoriale a statului român, P.C.R. atrăgea atenția printr-o broșură publicată în 1936 că „independența poporului român este amenințată de statele din blocul fas-

PARTIDUL COMUNIST ROMÂN, GARANȚIE A INDEPENDENȚEI ȘI SUVERANITĂȚII PATRIEI

cist... care în caz de victorie va șterge țara noastră de pe harta Europei, va distruge bazele înseși ale existenței naționale a unui popor care a luptat 700 de ani pentru ființa, unitatea și libertatea sa”.

Numeroase documente ale P.C.R. publicate în anii care au urmat atrăgeau atenția asupra pericolului iminent care plana asupra poporului român din partea statelor fasciste. Într-un document al C.C. al P.C.R. se sublinia că „pericole grave amenință națiunea. Independența poporului este amenințată de statele din blocul fascist central-european, zis bloc revizionist, format sub hegemonia imperialismului german, care se înarmează în goana nemaivăzută pentru cîmpire, în primul rînd, al orientului european. Încercuirea României este un fapt”.

În același document se făcea precizarea că „dacă banda hitleristă-horthystă crede că prin agenții săi, fasciștii români, va slăbi rezistența poporului român față de planurile imperialiste, se înșală amarnic. Poporul român își va mobiliza toate slăvitele sale tradiții de luptă pentru independență și libertate, și în frunte cu proletariatul său va sări la arme pentru a respinge pe cîmpitorii imperialiști de sub semnul crucii încîlcigate hitleriste și ale coroanei habsburgice-hothyste și a-și apăra existența. Forțele poporului vor lovi fără milă pe acei trădători de neam care s-au făcut uneltele dușmanilor națiunii”.

Hotărîrea fermă de a apăra prin orice sacrificii și prin orice mijloace independența națională și integritatea teritorială a fost probată prin înfrîngerea cercurilor reacționare în alegerile parlamentare, parțiale și generale din toamna anului 1937 în județele Mehedinți și Hunedoara. Încă în noiembrie 1937, C.C. al P.C.R. chema „toată democrația română la unitate de acțiune pentru mobilizarea imediată a muncitorilor, țărănilor și a tuturor celorlalte mase muncitoare ale poporului român și naționalităților conlocuitoare din România, pentru împiedicarea Germaniei hitleriste de a se amesteca în treburile interne ale României pentru dizolvarea agenturilor lui Hitler în România”.

Ocuparea Austriei, la 11 martie 1938, de către Germania hitleristă, a stîrnit indignarea și revolta maselor populare din țara noastră. Pe fondul acestei nemulțumiri generale, manifestul C.C. al P.C.R. din aprilie 1938, în care se menționa: „după cîmpirea Austriei de către armatele lui Hitler, independența țării noastre este grav amenințată, împreună cu existența țărilor mici vecine”, a avut un puternic ecou.

Indignarea oamenilor muncii din țara noastră a cunoscut noi dimensiuni după acordul de la München la sfîrșitul lunii septembrie 1938, cînd Cehoslovaciei i se amputa regiunea sudetă iar independența țării noastre era tot mai direct amenințată. „România — după München se preciza în „Scînteia” — e mai mult ca oricînd o țară pîndită... de sălbatica fiară, îmbătăită de singele jertfelor sfîșiate, care

este fascismul german”. Soluția înlăturării aceste primejdii era lupta cu arma în mînă. „Muncitorimea română și avangarda sa comunistă — se preciza în același ziar — stă de veghe, neclintită în dragostea ei de țară și în curajul său de luptă. Partidul nostru nu va cruța nici o forțare, nici o jertfă pentru a strînge laolaltă muncitorimea și a o porni în fruntea acțiunii de venire a tuturor forțelor dornice să apere pacea și independența României”.

Ocuparea Cehoslovaciei la 15 martie 1939, prezența trupelor hitleriste la granița de nord a țării noastre și semnarea, la 23 martie 1939 a tratatului economic, au pus în stare de alarmă poporul român deoarece toate aceste acțiuni constituiau un pericol permanent pentru independența și suveranitatea statului român. În noua situație creată, manifestul P.C.R. a găsit totală înțelegere în rîndurile maselor populare. „Trupele de asalt ale lui Hitler — se spune în manifest — au invadat Cehoslovacia și se găsesc la granița țării noastre. Partidul Comunist din România dă alarma: Să fie pregătit de luptă întregul popor român... pentru apărarea țării, împotriva cîmpitorilor fasciști! Hitler vrea să ne răpească grîul, petrolul și teritoriul. El vrea să ne arunce în șerbie... Ridicați-vă la luptă pentru a împiedica orice capitulare... Partidul Comunist din România declară: comuniștii vor lupta cu arma în mînă în primele rînduri”.

Starea de spirit antihitleristă și antirevizionistă ce stăpînea masele populare din România a fost alimentată și de declarațiile cu conținut patriotic făcute, la 9 iunie 1939, în parlament, de către ministrul de externe G. Gafencu. Printre altele el spunea: „nu luăm nimic din ce nu e al nostru, dar întărim și apărăm cu îndrăjire tot ce ne aparține. Am sprijinit această lozincă pe solemnă înștiințare dată în numele guvernului că sîntem hotărîți să apărăm cu armele noastre și neafîrîrea țării”.

Asasinarea, de către legionari, a primului ministru, Armand Călinescu, la 21 septembrie 1939, a declanșat, cum era și normal, în toată țara o puternică reacție de ură împotriva legionarilor și de dezaprobare a actului criminal săvîrșit de ei. „Țara întreagă — se spune în declarația guvernului — este astăzi îndurerată de mișelnicul asasinat al președintelui de Consiliu, Armand Călinescu... Guvernul în asentimentul unanim al țării, aduce omagiul său cel cel mai pios a celui ce, în vremuri excepționale de grele a sacrificat pentru țară nu numai inteligență, energie și patriotism, ci însăși viața. Neuitată fie memoria și faptele acestui mare român”.

În aceste condiții grele, P.C.R. a reușit să găsească resursele și forța necesară pentru mobilizarea tuturor forțelor politice antifasciste la lupta pentru răsturnarea dictaturii militarofasciste, scoaterea României din războiul antisovietic și alăturarea ei coaliției puterilor antihitleriste. Un prim pas făcut în această direcție l-a constituit crearea, în vara anului 1942 a Uniunii Patrioților, iar în toamna anului 1943 a Frontului patriotic antihitlerist.

Ridicarea la luptă a întregului popor largă participare a tuturor forțelor politice la insurecția națională armată antifascistă și antiimperialistă, demonstrează că August 1944, a dus așa cum sublinia secretarul general al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu, „la răsturnarea dictaturii fasciste, la ieșirea țării din războiul împotriva Uniunii Sovietice, la trecerea României cu întregul său potențial militar și economic alături de coaliția antihitleristă. Aceasta a inaugurat o eră nouă în istoria milenară a patriei noastre, a deschis calea eliberării definitive a României de sub dominația imperialistă, a înfăptuirii năzuințelor poporului român de a fi liber și stăpîn pe bogățiile și pe munca sa, pe propriul său destin”.

Dr. GH. I. OANCEA

1. Nicolae Ceaușescu, România pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste, vol. 3, Editura politică București, 1969, p. 719.
2. Politica externă a României, București, 1925, p. 160.
3. „Lupta de clasă”, nr. 1 din iunie 1926.
4. P.C.R., în viața social-politică a României 1921-1944, Editura militară, București, 1971, p. 99.
5. Nicolae Ceaușescu, P.C.R. — continuator al luptei revoluționare și democratice a poporului român, al tradițiilor mișcării muncitorești și socialiste din România, Editura politică, București, 1966, p. 39.
6. Ladislau Bányai, Pe făgașul tradițiilor frățești, Editura politică, București, 1971, p. 186.
7. Ion Babici, Solidaritate militantă antifascistă 1933-1939, Editura politică, București, 1972, p. 73.
8. Din lupta antifascistă, pentru independență și suveranitatea României, București, 1971, p. 13.
9. Din lupta antifascistă pentru independență și suveranitatea României, p. 20.
10. E. Cimponeriu, Reșița luptătoare, Editura științifică, București, 1965, p. 195-196.
11. Documente din istoria P.C.R., 1917-1944, ediția a II-a, p. 325-326.
12. Anale de istorie nr. 1/1977, p. 33.
13. Ibidem p. 34.
14. „Scînteia” din 24 noiembrie 1938.
15. Idem.
16. Ibidem, 25 noiembrie 1938.
17. „Dacia” din 24 septembrie 1939, p. 1.
18. Ibidem, p. 5.
19. Nicolae Ceaușescu, Cuvîntare la Congresul educației politice și al culturii socialiste, București, 1976, p. 27.

IMN INDEPENDENȚEI

Și studenții au luptat

Ca în atâtea alte momente de răscruce ale milenarei noastre istorii, tinăra generație, animată de puternice sentimente patriotice s-a alăturat fără șovăire entuziasmului național declanșat de războiul pentru independență deplină a României participând sub cele mai diverse forme la efortul general al maselor largi populare de la orașe și sate.

Pildele de abnegație și dăruire pentru cauza națională a țării în 1877-1878 date de tineretul studios, de elevi și studenți, constituie o elocventă dovadă a caracterului profund popular și patriotic al războiului independentei. Elevii și studenții urmăreau cu înfrigurare și o deosebită atenție evenimentele de la Dunăre, manifestându-și dorința de a participa activ la luptele ce se anunțau pentru pecetluirea neafirmării. Astfel, studenții mediciști din București au plecat voluntari pe front înrolându-se pentru salvarea vieții ostașilor răniți. Decanul Facultății de medicină din București informa Consiliul de Miniștri în 9 septembrie 1877 că toți studenții sînt absenți din capitală, fiind în serviciul ambulanțelor armatei.

Studenții mediciști s-au aflat adeseori în primele rînduri ale frontului acordînd ajutor și alinare ostașilor răniți. Iată cum descrie un participant la asaltul Griviței comportarea acestora: „Era o zi noroasă... Pocul turcesc este de o violență deosebită. Studenții mediciști pansează fără încetare, transportă zeci și zeci de răniți spre ambulanțe. Lupta continuă, la ora 9 seara, la ambulanță se află vestea cea mare. Reduta a fost lăsată. La ora 10 studenții sînt trimiși din nou după răniți. La 1 noaptea turcii încearcă un atac disperat fără rezultat. Mediciștii sînt trimiși iară după răniți. Era o noapte fără lună, luminată rar de explozii”.

Studenții ai universităților din București și Iași între care: Constantin Stăucanu, Alexandru Spiroiu, Constantin Istrate, Gheorghe Sabin și alții au plecat voluntari pe front dornici de a contribui nemijlocit la lupta pentru scuturarea jugului otoman. Un voluntar student la Facultatea de drept din Iași, deși rănit refuză să fie evacuat și se reîntoarce la batalionul său. Moare în ziua următoare (8 octombrie) pe cîmpul de bătălie.

Un grup de studenți bănățeni și bucovineni de la Facultatea de teologie din Cernăuți au hotărît să treacă frontiera și să intre ca voluntari în oastea României. Din Transilvania au trecut granița tineri români din Făgăraș și Sibiu, participînd activ la luptele de la Plevna.

Istoricul I. I. Nistor ce folosește ca sursă de documentare și memoriul manuscris pus la dispoziția sa de fostul secretar general al Societății „Arboroasa” în 1877-1878, arată că o parte a fondurilor adunate de această organizație au fost date studenților bucovineni și bănățeni care se hotărîseră să plece ca voluntari la război. Secretarul general al „Arboroasei” preciza în memoriu că 8 studenți printre care: Turcanu, Mihăilescu, Beuca, Olariu și Popovici au plecat la război luînd parte la luptele de la Plevna și Smîrdan, doi dintre ei jertfîndu-și viața pentru apărarea independenței României.

Ca urmare a acestei acțiuni, de stringere a ajutoarelor bănești necesare celor ce doreau să plece voluntari și ostașilor răniți guvernul imperial austriac dispune dizolvarea societății. Iar 6 dintre membrii săi printre care și președintele „Arboroasei” C. Porumbescu sînt aruncați în temniță sub învinuire de înaltă trădare.

Studenții din Gherla și-au arătat dragostea față de frații de peste munți și dorința de a sprijini independența printr-o serie de articole entuziaste trimise „Gazetei Transilvaniei”.

Entuziasmul celor aflați în țară, la aflarea știrilor despre victoriile armatei Române nu avea limite. La Năsăud tinerii au demonstrat și cîntat, cutreierînd străzile după fiecare victorie a românilor aflați pe cîmpul de luptă.

Toate acestea sînt dovezi convingătoare ale stăruinței dovedite de tineretul studios pentru apărarea independenței de stat a României.

Aniversarea unui secol de independență a statului român emoționează și entuziasmează sufletele tinere. Le face să vibreze de bucurie și mîndrie.

Celebrarea centenarului independenței României reprezintă prilejuri de profunde meditații și reflexii asupra permanenței unei idei și a continuității unei lupte care a prezidat devenirea istorică a poporului nostru. Pentru că momentul 1877 este o cotă de referință a imensului efort popular - efort în care se înscrie și contribuția studențimii - desfășurat pe o adîncime de 20 de secole, care a sigilat plămada și dănuirea poporului român pe vatra Carpato-Dunăreană și inserția ființei lui în comunitatea europeană și mondială. Ideea independenței, hotărîrea de a o conserva și acțiunea pentru a o apăra sînt tot atît de vechi ca și poporul român și strămoșii săi.

MARIANA CIOBOTEA și LUCIA ONESCU
Filologie I

Eroi au fost, eroi sînt încă

În rîndul voluntarilor bănățeni care au trecut Carpații și s-au înrolat în armata română un loc important îl ocupă Moise Groza (1) Demisionînd la sfîrșitul anului 1873 din armata austriacă, tinărul ofițer din Obreja de lângă Caransebeș, s-a înrolat la începutul anului următor în armata română primînd gradul de locotenent. La începutul lunii aprilie 1877 a fost avansat la gradul de căpitan. După declanșarea operațiunilor militare a fost repartizat ca locțiitor de șef de stat major la Divizia a IV-a. În această calitate a luat parte la luptele de la sud de Dunăre. În zilele de 27 și 30 august a fost unul din cei care au condus atacul asupra puternicelor redute otomane de la Plevna. Pentru comportarea vitejească pe cîmpul de luptă, la 10 septembrie 1877 a fost citat, împreună cu comandantul său, lt. col. Voinescu, pe ordin de zi pe întreaga armată și decorat cu „Virtutea militară” și „Steaua României” iar ulterior avansat la gradul de maior.

I. Bălăceanu reprezentantul diplomatiei al României la Viena, a dus îndelungi tratative pentru trecerea în armata română a cunoscutului general bănățean Traian Doda (2). După unele mărturii ale timpului se pare că a existat în această perioadă intenția guvernului român de a oferi generalului Doda chiar comanda supremă a armatei române. Inițiativa de a participa în cadrul armatei române la lupta pentru scuturarea jugului otoman a fost acceptată cu mare însuflețire. Autoritățile monarhiei austro-ungare i-au refuzat cuvenita aprobare comunicîndu-i totodată că nu va fi lăsat să treacă granița sub nici un motiv. Totuși, prin intermediul lui I. Bălăceanu, statul major al armatei române, ținînd cont de marea sa experiență militară, l-a consultat în mai multe rînduri asupra unor probleme de strategie militară. Cu ocazia stabilirii locului de trecere al armatei române peste Dunăre, s-a ținut cont și de părerea sa.

Încă din anii anteriori războiului pentru cucerirea independenței de stat a patriei noastre, în vechea Românie se găseau mulți români originari din Banat. Ei ajunseseră aici pe diferite căi Unii, nemaiputînd suporta exploatarea din compromisa alcătuire dualistă, își părăsiseră locurile de baștină în speranța unui trai mai bun. Fiind găsiți aici de evenimentele din primăvara anului 1877, mulți s-au înrolat în cadrul armatei române participînd la operațiile militare de la sud de Dunăre. Este semnificativ în acest sens exemplul unor locuitori din satul Sculea de lângă Gătaia, care, de frica autorităților, au luat drumul bejeniei, așezîndu-se în cele din urmă în comuna Mărginenii de Sus (jud. Prahova). În anii războiului înrolați în armata română, ei au luat parte la luptele din sudul Dunării. Fotografia îi prezintă pe Vasile Tudor și Dumitru Păun (3), care în anul 1937 la o vîrstă înaintată, veniseră la București în legătură cu drepturile de veterani.

VASILE DUDAȘ

Rod al luptei seculare

Plămădit pe meleagurile vetrei carpato-dacice și avînd o continuitate neîntreruptă, poporul român s-a remarcat în decursul milenarei sale existențe printr-o voință fermă de libertate națională și dreptate socială, prin aspirații permanente spre independență și suveranitate, spre unitate națională. Formîndu-se și dezvoltîndu-se într-o regiune geografică situată la încrucișarea intereselor unor mari și puternice imperii care urmăreau scopuri expansioniste, poporul nostru a trebuit să ducă, timp de veacuri, grele bătălii, să dea fără preget nenumărate jertfe, pentru apărarea granițelor și a ființei proprii, pentru apărarea libertății și neafirmării împotriva agresorilor de tot felul.

Volevozi ca Gelu, Glad, Menumurut, Ioan, Farcaș, Litovoi au rezistat cu eroism tendințelor expansioniste ale regalității maghiare și polone. Victoria lui Basarab I, la Posada în 1330, mărețele bătălii conduse de Bogdan I contra dominației străine au consfințit independența Țării Românești și Moldovei. În același timp, luptele românilor au avut ca rezultat constituirea voievodatului autonom al Transilvaniei. Îndelungata apărare, timp de peste două veacuri, pînă spre mijlocul secolului al XVI-lea, apărare în care masele populare au înscris pagini de adevărată epopee, a asigurat existența și libertatea țărilor române. Avînd în frunte domni patrioți, profund legați de destinele țărilor române, precum Mircea cel Bătrîn, Dan al II-lea, Alexandru cel Bun, Iancu de Hunedoara, Ștefan cel Mare, Vlad Tepeș, Petru Rareș, Radu de la Afumați, poporul român și-a menținut independența neștirbită, și-a menținut dreptul de a se cîrmui liber, după legiurile și întocmirile sale proprii.

Statutul de autonomie al țărilor române a asigurat condiții pentru progresul forțelor de producție și manifestarea neîntreruptă a voinței de dobîndire a neafirmării politice, pentru o rezistență, vrednică de cinstire, în calea tuturor agresorilor. Ideea independenței politice va fi neîntrerupt prezentă în conștiința maselor populare românești, a unor voievozi profund atașați destinului poporului nostru. În vederea împlinirii acestor idealuri de suveranitate, Mihai Viteazu va declanșa epopeea care va readuce libertatea politică a țărilor române, unirea lor sub conducerea marelui voievod. Actul politic înfăptuit de Mihai Viteazul a trezit admirația întregii Europe, devenind, totodată, un adevărat simbol al năzuințelor de unitate și libertate nutrite de poporul român, Mihnea al III-lea, Ioan Vodă cel Viteaz, apoi Matei Basarab, Ștefan Cantacuzino, Constantin Brîncoveanu, Dimitrie Cantemir ș.a., masele populare românești în primul rînd și în cel mai înalt grad, vor continua lupta eroică pentru apărarea pămîntului străbun.

În pofida acestor acte de eroism, apreciate pozitiv de personalități politice și culturale ale Europei timpului, marile imperii vecine, promovînd o politică de expansiune, încalcîndu-și propriile angajamente asumate, au rupt teritoriul din trupul țării noastre, i-au jefuit bogățiile, i-au transformat pămîntul în teatru de război, pustiind sate și orașe. Imperiul otoman, fără nici un drept, a cedat Transilvania, Bucovina și Banatul Imperiului habsburgic. Comentînd aceste acțiuni expansioniste ale marilor puteri, Karl Marx sublinia: „Turcia nu putea ceda ceea ce nu-i aparține, pentru că Poarta otomană n-a fost niciodată suverană asupra țărilor române”.

Nimeni și nimic n-a putut opri procesul obiectiv de dezvoltare economică, socială și politică a poporului român, drumul său neîncetat ascendent pe calea progresului, civilizației și neafirmării. Exprima ferm și concludent aceste deziderate și impetuoasa mișcare socială și națională, revoluția din 1821, prin fundamentalele sale revendicări formulate de Tudor Vladimirescu. Ele vor sta la baza mișcării naționale din deceniile trei și patru ale veacului al XIX-lea și la temelia revoluției române din 1848, deschizînd drumul spre înfăptuirea Unirii Principatelor la 1859 și proclamarea independenței deplină de stat a României la 9 mai 1877.

Lupta pentru neafirmare ce a însoțit permanent dezvoltarea poporului nostru, căpătînd tot mai multă amploare și forță odată cu formarea națiunii române, va intra într-o etapă hotărîtoare prin crearea statului național român modern, culminînd în 1877 prin mărețele victorii obținute pe cîmpurile de bătălie de oștile române.

Sărbătorînd centenarul independenței, evocînd trecutul nostru glorios ca o minunată pagină a dragostei omului pentru libertate, aducem prinosul de recunoștință strămoșilor noștri care veacuri de-a rîndul au luptat pentru apărarea pămîntului străbun, pentru apărarea ființei noastre naționale, a libertății și independenței patriei.

Lect. univ. dr. IOAN MUNTEANU

Argument

Semn al deplinei democrației

Servind intereselor poporului, democrația socialistă se evidențiază în fiecare sector al societății noastre, prin fapte, mărturiile ale cuceririlor revoluționare de un profund caracter umanitar.

Din imensitatea acestui admirabil cuvânt, democrație, am surprins grăitoare imagine a echipelor de control obștești din centrul nostru universitar. După o perioadă în care aceste echipe au desfășurat o activitate mai puțin intensă, le găsim la lucru în cantine sau cămine, cluburi, sau baze sportive, la Policlinica studențească sau la Casa de cultură a studenților, examinând exigent munca sau aspectele vieții universitare.

Cel care la 10 martie a. c. avea să preia conducerea echipelor studențești de control obștești și le va reactiva este asist. univ. dr. RADU PALICICA activist de frunte al Consiliului U.A.S.C., fost secretar al Consiliului pe C.U., președintele comisiei de cenzori, într-un răstimp de șase ani, care au precedat numirea tov. dr. Palicica în funcția de șef al echipelor de control obștești.

Considerând convorbirea avută cu tov. Radu Palicica, definitorie pentru munca depusă de acești oameni inimoși o redăm parțial:

— V-aș ruga să ne împărtășiți care este scopul echipelor de control obștești din C.U. Timișoara?

— Exercițiind control în cămine, cantine, în spațiile universitare în general, urmărim ca prețutindeni studentul să nu fie frustrat de drepturi, sesizând de fiecare dată organele de conducere de toate neregulile constatate, verificând și rezolvarea acestora.

— Desigur, activitatea în cadrul comisiei de control obștești, implică o angajare totală. Cum ați reușit, știut fiind că ați pregătit doctoratul simultan cu îndeplinirea sarcinilor de secretar al Consiliului U.A.S.C., și cum reușiți să imbinăți activitatea profesională cu înțelegerea muncă de asociație?

— La această întrebare aș dori să răspund numai prin câteva cuvinte: îmi place munca de asociație!

— Care este structura comisiei de control obștești?

— Această comisie este formată din patru echipe a câte cinci studenți cu o bună pregătire profesională și social-politică. Aș dori să remarc activitatea meritorie, a studenților Marin Bică, de la Institutul politehnic, Octavian Hornoiu de la Universitate, Ion Olariu de la Institutul agronomic. Echipetele se întrunesc periodic, un singur student al echipei cunoscând locul în care își vor desfășura activitatea.

— Dat fiind timpul larg în care activează comisia, vă rugăm să ne enumerați câteva din aspectele pozitive sau negative pe care le-ați surprins.

— Exemplele pozitive sînt numeroase. Aș aminti astfel, transformarea la căminul 13/C, a locurilor de fum în săli de lectură, gospodăria rațională a fondurilor din cămine, care, în cele mai multe cazuri, sînt folosite numai cu avizul organelor de asociație, buna organizare și preocuparea pentru calitatea meniurilor de la cantina Institutului agronomic.

Aspectele negative sînt de nedorit, cu atât mai mult, cu cât aruncă o lumină defavorabilă chiar și asupra unei organizații, cum este cea a A.S.C., prin regretabile fapte, ca ale studenților Ion Dumitrescu, Horia Binchiciu, Ludovic Mardare, (membru al C.U.A.S.C.-C.U.), de la căminul 9/C, membrii ai comitetului de cămin care nu au plătit abonamentele de la începutul anului. Propaganda vizuală de la cluburile Institutului politehnic, agronomic și de la Medicină, lasă de dorit, mai mult chiar, la cel de la Institutul agronomic se constată lipsa diversificării activităților, atât de necesare studenților aflați în noul complex din calea Aradului.

Desigur sîntem la început de drum, învățăm din bune și rele, și nu avem deloc de gînd ca echipele de control obștești să-și piardă din competență. Ne intensificăm activitatea pentru ca studenții centrului nostru universitar să fie beneficiarii tuturor mijloacelor materiale date spre folosință lor de către conducerea Partidului nostru.

EMERIC SZÉKELY

REPARTIZAREA O PROBLEMĂ (DIN) CAPITALĂ

Un student din anul V de la Facultatea de mecanică, Laurențiu Retegan, aducînd o idee a grupei de Mașini termice din care face parte a solicitat redacția aducîndu-ne la cunoștință unele propuneri ale colegilor săi privind probleme spinoase la ordinea zilei, probleme ce-i preocupă pe viitorii absolvenți. Le prezentăm pe fundalul argumentelor interlocutorului nostru.

Întîi fondul. Facultatea de mecanică din cadrul Institutului Politehnic „Traian Vuia” e recunoscută pe plan european pentru exigențele și rigurozitatea cu care-și pregătește studenții. Această înaltă exigență este exprimată generic de rezultatele obținute. Mediile cu care se prezintă absolvenții de la Timișoara în ziua repartiției sînt ele însele o mărturie certă pentru cele afirmate. Acest argument nu vine cu pretenția nejustificată de altfel, de a diminua rezultatele școlii noastre politehnice din celelalte centre universitare, ci cere numai dreptul de recunoaștere a celui plus de exigență caracteristic școlii timișorene. Mediile obținute de studenții timișoreni mai scăzute (din motivele arătate) îi plasează pe poziții inechitabile. Deși tardivă și fără șanse de-a schimba ceva propunerea colegilor de la M.T. se cere a fi luată în considerare pentru o viitoare îmbunătățire a modului de efectuare a repartiției de care să beneficieze următoarele serii de absolvenți. Iată în ce constă propunerea: repartiția să se facă după modelul priorității șefilor de promoție, adică la același loc ocupat pe instituit, să se facă clasificarea în funcție de media obținută și totodată să se țină cont de numărul absolvenților.

De asemenea, se exprimă părerea că media care se ia în considerare la repartiție acordă o pondere prea mare notei de la examenul de diplomă lăsînd în umbră munca celorlalți ani, și se propune ca această notă să conteze cît media unui an de studii, cel mult de două ori media unui an de studii. Argumentul unei astfel de propuneri rezidă în inechitățile produse de neuniformitatea gradului de complexitate al lucrărilor de diplomă, care conduce la rezultate obiectiv dezavantajoase pentru cel care are „o lucrare mai grea”. Se întîmplă ca astfel un student cu rezultate foarte bune în cei patru ani de studii prin obținerea unei note mai scăzute la proiect să fie depășit de un altul cu rezultate mai slabe în ceilalți ani, dar cu un proiect avantajos.

În activitatea de realizare a proiectului apare necesitatea efectuării unor montaje complexe de electrotehnică, de electronică, a realizării unor instalații de comandă, de automatizare, altele decît cele obținute de studenții de la mecanică. În virtutea acestei constatări se face propunerea ca în viitorii ani să se dea proiecte de diplomă la care să lucreze în colaborare studenții de la mecanică și electrotehnică, colaborare care poate duce la rezultate cu mult superioare celor de pînă acum.

Supunem, spre examinarea celor în drept s-o facă, propunerile și argumentele colegilor noștri, așteptînd un răspuns factic sau de contraargumentare, după cum se va considera de cuviință.

PRO ȘI ANTI COEFICIENT

Rezultatele foarte slabe obținute de studenții facultății de mecanică în sesiunea de iarnă au cerut imperios luarea unor măsuri eficiente pentru stimularea unei pregătiri corespunzătoare. După examene factorii răspunzători au făcut o analiză exigentă, în urma căreia au inventat un nou sistem de examinare, de notare. Motivarea acestui experiment despre a cărui șanse de izbîndă vom încerca să vorbim în continuare, rezidă din concluzia că studenții nu învață suficient în timpul semestrului. Or, pentru ca acest lucru să se întîmple s-a dat dispoziția să se renunțe la finuta academică, să se treacă la uzanțele și școlăreștile metode ale testării repetate, ceea ce înseamnă înainte de toate ciuntirea seminariilor, transformarea lor în pseudoexamene și nu în ceea ce ar trebui să fie ele (conform accepțiunii crășiananime a termenului). În loc să se afecteze întregul timp cui se cuvine, adică fixării și adîncirii cunoștințelor predate, la seminarii, ba mai mult, la cursuri, la-

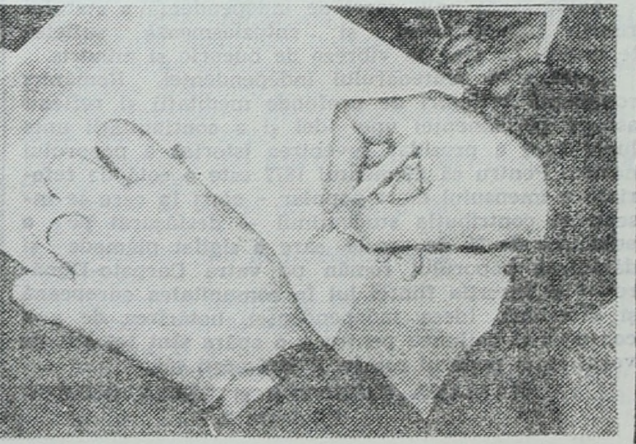
boratoare, se verifică memoria, spun memoria pentru că practic e imposibil să fii pasul altfel într-o asemenea mișcare ce se vrea densă, dar riscă să rămînă doar intensă. În plus de aceasta, sistemul testelor la curs este o facilitare spre incorectitudine, spre fraudă, spre inechitate. Aici e prolifică acea metodă care la examene ne atrage după sine exmatricularea, metodă ce nu e demnă nici măcar de veleitățile de „șmecher” ale unor puști. Vă dați seama că se copiază cu nonșalanță. Testarea din curs la laborator, e departe de a fi o sită cît de cît corespunzătoare. Într-un interval relativ scurt de timp afectat răspunsului la test (20 de minute) nu se poate forma o părere argumentată asupra pregătirii unui student, fie ea și sumară. Concluzia superficială și apoi aceste 20 de minute sînt un minus pentru lucrarea de laborator propriu-zisă, care trebuie făcută în grabă, trebuie să se renunțe la explicațiile de detaliu. Sigur li se poate reproșa acestor opinii o comoditate ascunsă în spatele lor. În realitate fragmentarea, secționarea pregătirii, excluderea posibilității de revenire asupra unor zone nu îndeajuns cercetate prin ocuparea forțată a timpului e foarte dăunătoare formării unui stil personal de muncă raportat la reperul acestor exigențe, dar nu rigid, mecanizat, așa cum e actualul, preconizat sistem de studiu, ci conform unei dialectici în care operează și factorii ținînd de personalitatea proprie, de capacitatea individuală de autodisciplină, de autoorganizare. Impunerea din afară a unui model întîmpină ostilități. El e rodul consultării fără ecou a studenților (iată că testele, iarăși testele, ce se fac după examene asupra disciplinelor epuizate ca pregătire, sînt formale, sînt un mod de risipă a timpului). După acomodarea cu un asemenea stil de muncă rămîne totuși tendința spre rutină ca procedeu al menținerii pe baricadă, căile înțelegerii creatoare sînt barate, se fac concesii buchiselii. Participarea ASC la lansarea unor măsuri ca aceasta, care vizează frumosul scop al ritmicității, al consecvenței se pare că există numai ca intenție.

Și acum să vedem unde bat testele lată, spre exemplu, la analiza matematică sistemul nou de notare figurează cam așa: Notă seminar, ori coeficient 0,5 plus notă test, ori coeficient 0,4 plus nota atitudine seminar, ori coeficient 0,1, totul supra 8 Coeficient maxim 1,25. Coeficient normal 0,7—0,8, coeficient minim să zicem 0,5. Înmulțind nota de la examen cu 0,5 șansa de a-l trece e practic nulă. Și poate știi de 8. Mai mult, la restanțe se ia în seamă același coeficient. Deci, repetent fără drept de apel. Asta-i prima dovadă de infidelitate de arbitraj, de rigiditate exacerbată.

Oare ceea ce știi la examen nu reflectă suficient ceea ce ai făcut un semestru? Nu, atunci să facem să reflecte Cum? „Jurînd” (folosim un termen la modă) mai multe probleme, ori făcînd o sinteză calitativă, o testare de ansamblu, în care să se conteze și pe efortul creator, pe solicitarea rațiunii, inteligenței, nu a memoriei, oare n-ar fi normal ca la examen, dacă trebuie să existe un coeficient, acesta să înceapă cu 1? Pregătirea finală contează. Nici o descoperire nu contează prin drumul sinuos pînă la ea, ci prin ceea ce o oferă ea. Dacă sistemul introdus va rezista, nota va fi calculul empiric demn de îngusta înțelegere a profesiei de inginer.

Poate că stimularea pregătirii ritmice s-ar putea face și altfel decît prin constrîngere, al cărui rezultat e tocmai contrariul ritmicității, e superficialitatea, pregătirea în diagonală, o anumită stare de agitație care te conduce la divergență. Poate că dinamizarea seminariilor, sporirea gradului de antrenare în masă în activități de cerc științific, ar fi mijloace mai eficiente de înfăptuire a unui deziderat de altfel real.

MARCEL SAMANȚA

accente

Regulamentul vis-a-vis de înnoire

Sintem informați că la nivelul M.E.I. și Consiliul U.A.S.C.R. a fost definitivat noul Regulament privind activitatea profesională, științifică și productivă a studenților. Până când vom putea să prezentăm pe larg cititorilor noștri conținutul acestuia, prezentăm în continuare argumente pentru acest nou Regulament.

Sistemul învățământului superior, cunoaște în ultimii ani schimbări deosebit de importante. Țara noastră angajată într-un amplu proces de creștere economică, de reorganizare a structurilor economice în scopul creării unei economii puternice, dezvoltate pe multiple direcții, are nevoie de un sistem de învățământ care să pregătească și să trimită în producție, specialiști cu pregătire superioară, capabili să se integreze rapid procesului productiv cu maximum de eficiență.

În acest context, învățământul superior cunoaște un proces dinamic de schimbare a formelor, de conținutul informațional, ale instrucției.

În cadrul acestui sistem, un loc important îl ocupă nivelul, subsistemul testării și examinării cunoștințelor căpătate de student în cursul procesului de instrucție. Să nu vă mire că vorbesc despre un subsistem care funcționează în trepte, de la testul de câteva minute din fiecare curs la examenul de semestru sau de an.

Una din aceste trepte este și examenul parțial și cu aceasta am pătruns în miezul problemei care ne interesează. Creșterea volumului de informații, fenomen obiectiv care se manifestă la scară mondială impune cu necesitate o creștere a volumului de cunoștințe predate studentului în orele de curs și seminar. Aceasta e una din multiplele implicații pe care fenomenul le are în procesul instrucției, dar e cea care ne interesează. În această situație, studentul e obligat să-și facă o foarte riguroasă planificare a timpului de studiu. El nu se poate concentra simultan asupra tuturor disciplinelor și încearcă să le parcurgă succesiv în etape. De asemenea, e mult mai dificil de pregătit un examen din toată materia cursului, în sesiune, care e destul de scurtă. Această situație se complică mai mult pentru anii II și III și chiar IV acum, când la multe facultăți au fost introduse în planul de învățământ al acestor ani materii care se făceau în cursul anilor superiori, din nevoia de a degaja timpul afectat activității de cercetare.

În aceste circumstanțe apare ca deosebit de utilă, soluția examenului parțial, susținut dintr-o fracțiune a materiei predate, care ușurează pregătirea studentului asigurând nu rareori, o aprofundare superioară a cunoștințelor și chiar o continuitate mai bună în pregătire.

Dar, în aplicarea acestei soluții, apare o piedică, o barieră să-i spunem, creată de precizarea regulamentului privind planificarea acestor examene. Iată ce spune cuvânt cu cuvânt regulamentul în acest sens: „Probele parțiale se vor susține în timpul sesiunii de examene din iarnă, sau în prima decadă a fiecărui semestru“.

Ne întrebăm cu justificată nedumerire, de ce această restricție, din ce considerente este impusă?

Dacă procesul de învățământ are ca scop acumularea de către student a unui volum de cunoștințe care să-l ajute în rezolvarea problemelor ce i le va ridica în fața activității practice, de ce să nu dăm studentului, posibilitatea de a susține verificarea, nu într-o perioadă aprioric stabilită, ci atunci când el simte că e suficient de bine pregătit, că stăpânește bine cunoștințele. Dacă studentul își face o planificare, o eșalonare a pregătirii de ce să nu-i dăm posibilitatea să susțină verificarea la sfârșitul perioadei pe care a afectat-o disciplinei respective, în loc să-i impunem o anumită planificare pe care el o dezaproabă sau nu o poate respecta.

Să nu uităm că înainte de prima decadă a semestrului I este vacanța, care înseamnă o întrerupere în pregătirea susținută, o relaxare, după cum trebuie să urmeze în mod firesc, perioada de acomodare cu lucrul intens care nu se poate face trăgând tare pentru un parțial, cum nu te poți scula din somn și fugi 100 m plat. Să nu uităm că modificarea survenită anul acesta în plasarea în timp a sesiunii de iarnă, face ca prima decadă a semestrului II să vină imediat după sesiune, fără nici o pauză, adică atunci când cu greu mai poți cere studentului să se concentreze printre cursuri și seminarii asupra pregătirii unui alt examen.

O soluție practică și binevenită ar fi stabilirea examenelor parțiale în perioadele de practică în care în afara de cele 6 ore la locul de muncă, studentul e liber să se pregătească în bune condiții. Sînt cadre didactice, care acceptă și în condițiile actualului regulament, astfel de propuneri dovedind înțelegere față de studenți și o apreciere realistă a posibilităților de pregătire a studenților. Este cazul tovarășului prof. dr. ing. Gheorghiu Nicolae, care a susținut cu anul III TCM parțial la Organe de mașini în timpul practicii, a tov. conf. dr. ing. Brindeu Liviu care în aceleași condiții a ținut un parțial la mecanică în anul II Mecanică agricolă, a tov. conf. dr. Catalina E. sau tov. conf. dr. ing. Achimescu care au fost de asemenea de acord cu planificarea examenelor parțiale, pentru perioada de practică.

La Facultatea de electrotehnică se pare că s-au imaginat și alte metode: lucrări consistente care testează cunoștințele acumulate din porțiuni de materie predate și care li se consideră studenților la examen. Un exemplu este tov. conf. dr. ing. Nicolae Bogoevici la disciplina Bazele electrotehnicii.

Nu putem decât să-i felicităm. Toate acestea ne întăresc convingerea că în noul context creat în învățământul superior, regulamentul în vigoare, elaborat relativ la un sistem care a suferit transformări fundamentale în ultimul timp, trebuie schimbat și poate nu numai în ce privește examenele parțiale.

LAZĂR MIREL

Motto: „Ni la ăștia cum se uită
Parcă n-or mai fost la nuntă“

Un pretext... pentru un redactor

„Cetățene Nadiș Liviu, de bună voie și nesilit de nimeni, ieri în căsătorie pe cetățeană Lazăr Maria?“ „Da“. „Cetățeană Lazăr Maria, de bună voie și nesilită de nimeni, ieri în căsătorie pe cetățeanul Nadiș Liviu?“ „Da!“.

Așa a început într-o sîmbătă din aprilie, drumul în doi, al colegului nostru de redacție. Un drum pe care a pornit cu voce bună printr-o nuntă ca-n Bihor, pe meleagurile natale ale Copăcelului. Părtași la această clipă unică din viața lui, i-am transmis felicitările și urările de rigoare și-am ciocnit o ulcică de vin (și nu numai atât!). Mi-a fost dat

Ghici cine vine la... nuntă?

să-l văd pe Liviu stîngerit și emoționat, acolo, în capul mesei. Am regăsit cu plăcere tradițiile și portul excepțional din această minunată parte a țării: „Zii mai bine, hididiș / Arunce-te draacu-n Criș / Și pă mine după tine / Dacă nu ți-oi juca bine / un îndemn la „Polcă“ sau „Trisus“, dansuri specifice locului, care au înviorat atmosfera de sărbătoare. N-au fost uitați nici oltenii, cei care au însoțit mireasa, în lungul ei drum peste Carpați. Bihoreni și olteni, cu toții au găsit limbaj comun, în prietenia și dragostea pentru cei aflați la locul de cinste.

Dincolo de cuvintele frumoase pentru un eveniment fericit rămîne respectul și prețuirea pentru un om care a înțeles că studenția înseamnă muncă, dăruire, că a avea rezultate profesionale foarte bune nu presupune a nu fi un bun activist. Din buchetul de cuvinte pe care Liviu le-a scris în paginile revistei noastre să alegem pe cele care reliefează minunatul cuvînt: PRIETEN. Succes!

De la Copăcel la Timișoara diferența-i de... atmosferă

Nuntă în complexul studențesc. Fără mare vîlvă sînt anunțați părinții, cei care de multe ori își cunosc ginerele sau nora doar din scrisorile și fotografiile trimise cu atîta grijă pentru tatăl socru. Fîrese află despre data căsătoriei, care, prin „grija“ autorităților, este plasată în mijlocul săptămîinii, colegii și cîțiva prieteni.

În haine de sărbătoare, alaiul a pornit spre locul oficierei căsătoriei. După momentul festiv lumea devine veselă. Studenții se bucură de fericirea colegilor lor. Urmează o vizită la căminul fetei, care își face simbolic, bagajul, căci, pînă la a primi o cameră, în căminul de familie, mai e cale lungă de bătut...

Se cîntă studențește, chiar și „sînt student și n-am un ban în buzunar“ sau „Hai mîndro pe Semenice“, oricum spre seară unul din localurile timișorene va fi plin de veselie. A doua zi el o caută pe ea, ca înainte, la același cămin... Părinții au plecat fericiti...

... A fost odată o nuntă studențească. O nuntă pe care el și ea și-ar fi dorit-o ca în visele cu Feți-frumoși și Ilene Cosînzene. A fost, însă, așa cum nu și-au dorit-o, poate, părinții și mulți prieteni. Dar „ei să fie fericiti!“...

GHEORGHE CRÎȘAN

„STUDENT SERVICE“

Nu cred să existe o agenție cu această denumire, dar, studenții se descurcă și fără ea, făcîndu-și unii altora servicii din cele mai diverse.

Deoarece sînt foarte variate, aceste servicii, din cazurile concrete noi am ales pe cele mai obișnuite, dînd totodată și „mercurialul“ acestora.

O categorie oarecum improprie de servicii sînt cursurile universitare. Cu insistență și multă bunăvoință (a se citi bani — făcînd acordul cu adjectivul mulți) se pot procura, ca între colegi, la prețuri obișnuite pentru categoriile de „rara avis“. Cîteva exemple și totul se va clarifica: Curs de drept — 200 lei, Chimie analitică — 100 lei, Probleme de mecanică și rezistența materialelor — 100 lei, Indrumător de laborator la chimie analitică calitativă — 80 lei, Fiziologia de Baciu — 400 lei, Morfopatologie de Leonida Georgescu — 300 lei.

O scădere spectaculoasă la „bursă“ o cunoaște Indrumătorul de laborator la studiul metalelor. De la 50 de lei — cît era la „negru“, a ajuns la 13 lei — cu cît se găsește acum în librării datorită Editurii Facla. Și totuși în timpul documentării întîlnesc un caz aparte. Un student care terminase de mult cu această disciplină își exprimă intenția de a cumpăra mai multe bucăți, pe motivul că „poate la anul nu se mai găsește și revine la vechiul preț“. Am rămas perplex; singura replică pe care o pot da acum este: Cumpărați „sacțiuni“ Studiul metalelor — practici de laborator. Sînt în creștere, căpătuirea garantată!

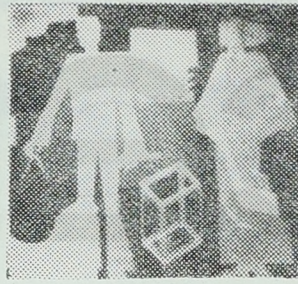
Iată și serviciile propriu-zise. O categorie a acestora se referă la teme de de casă, proiecte, planșe, programe, ș.a.m.d. Tema la Rezistența materialelor se face cu un pachet de Kent, tema la Teoria mecanismelor — 75-100 lei, proiect la Teoria mecanismelor — 250-300 lei, proiect la Organe de mașini — 100 lei, proiect la Beton — 150-200 lei, copiatul în tuș a unui proiect pe calc de format A.O. — 200 lei, planșă cu proiecția axiometrică sau scrierea Stas — 3 beri, planșe cu bolile plantelor la botanică — 100 lei, planșe pentru medicinisti cu sistemul osos, mușcular, sistemul nervos — 1 Kent bucata, planșe de desen format A. 4, pentru Electro — 35 lei. La disciplina Programarea și utilizarea calculatoarelor, cartelele unui program bun pot fi procurate cu un compliment însoțit (sau nu) de un parfum de la fete, sau contra 100 lei de la băieți. În perioadele de criză și cartelele neperforate au preț. Cazurile sînt mai rare, drept care nici micile prețuri de aici nu sînt stabile.

O categorie mai mică de servicii, la fel de interesante, sînt cele menite să țină locul unui student, în momentul cînd se face prezența, prin care altcineva se dă drept studentul sau studenta absentă. Reușita este compensată cu o cafea la bufetul facultății sau cu un serviciu identic. De asemenea cartelele sau bonurile de participare la cros sînt evaluate la o sticlă de bere.

În literatura de specialitate — îndeosebi în romanele de ficțiune se amintește de alte soluri de servicii, cele prin care o persoană, în speță un student, participă în locul altuia la o bătălie decisivă — gen lucrare semestrială, examen parțial, etc. Nu am întîlnit astfel de cazuri, de aceea nu cunoaștem nici tarifele. Oricum metoda se pretează pentru frații gemeni. Cazurile asemănătoare prin care un student a dat norma de control la educație fizică sub numele altuia au fost semnalate de gurile rele, dar noi nu știm nimic.

E drept, toate aceste „servicii“ sînt purtate în cazuri destul de rare. Dar ele se „mai poartă“, iar aspectul pîcant pe care îl implică dezvăluie repede atît identitatea „binefăcătorilor“ cît și pe cea a chilipirgilor. Ca să nu mai vorbim de faptul că prin interesul pe care îl stîrnesc printre amatorii de fapt divers, fama lor este infinit amplificată (a se citi gogonată). Oricum, „vorbele“ nu ies din senin, dacă ele nu au un suport real și chiar dacă sînt dorite sau nu, ele îndeamnă la o serioasă reflexie.

IOAN BACALETE
și „Colaboratorii“

După faza pe centru universitar a festivalului național „Cîntarea României” două concluzii reieșeau din discuțiile juriului:

1. Sint genuri bine reprezentate cu spectacole de elevată ținută artistică (folclor, formații vocale și instrumentale, artă plastică, foto, film).

2. Echilibrul existent la alte genuri, fără să constituie un nivel artistic foarte ridicat (teatru, brigăzi artistice, folk), era o serioasă dificultate în luarea deciziei — cine merge mai departe.

La început a fost Craiova, primii care și-au făcut bagajele, adunându-și totodată și emoțiile au fost cineclubiștii, fotografil și artiștii plastici. Confirmând o tradiție bogată, reprezentanții centrului nostru universitar s-au întors cu trei locuri I și cu trei locuri II de la această fază finală. Fotoclubul „Iris” al Casei de cultură a studenților urcându-se de 4 ori pe „podium”, reprezentanții Camelia Constantin, Gheorghe Tărțan, Adrian Drăguț, precum și Constantin Duma, Iosif Berwanger și Kovacs Alexandra distinși cu locul II la fotografie sint laureații Salonului național de artă plastică și fotografie și ai Festivalului național al filmului studențesc.

Încă nu se terminase festivalul de la Craiova, cînd a început la București faza finală pentru brigăzi artistice, dans tematic, muzică ușoară, folk.

Participam cu formația de muzică ușoară „Test”, dansul modern al facultății de stomatologie (încă nu se poate numi dans tematic), brigada Institutului de medicină, soliștii de muzică ușoară și bineînțeles folkisții.

Ubi sunt qui ante nos... ar putea să fie genericul participării timișorene la această etapă. De unde pînă mai anul trecut muzica pop era dominată de formațiile studențești timișorene, anul acesta „Test-ul” timișorean a fost o încercare fără izbîndă.

Handicapul deschiderii concursului a fost împovărat de inginerul de sunet al Radiodifuziunii care a lucrat la mixerul de voci ca un copil rău educat, dezavantajînd și scoțînd practic din concurs solista noastră Mirela Voiculescu, formația „Diamantele negre” din Petroșani, folkisții din Cluj-Napoca, Iași și Timișoara.

Dansul modern a impresionat juriul prin profesionalism, tema fiind foarte vag sugerată.

Brigada „Scalpelu” a Institutului de medicină a reușit după mulți ani, să aducă Timișorii un loc III și un titlu de laureat individual prin talentatul Mircea Arjoca.

Acordurile studențești timișorene în „Cîntarea României” (parafrazînd genericul V.S.-ului) au culminat însă la Cluj-Napoca și la Timișoara.

La Cluj-Napoca premiul I și premiul revistelor „Viața studențească” și „Amfiteatru” pentru valorificarea scenică a cercetărilor de teren întreprinse de studenți și cadre didactice: ansamblul folcloric „Doina Timișului” a Casei de cultură a studenților din Timișoara. Autoritatea cu care acest ansamblu domină de cîteva ani finalele celor mai bune formații studențești este de invidiat. După „Omule, pomule...” acest nou spectacol „Pe ăst plai curat” se impune ca o realizare de referință pentru arta de a cerceta și valorifica creația folclorică. La fel ca și anul trecut doi oameni au reușit să unească eforturile și talentele existente în ansamblu: Emilian Dumitru și Vasile Crețu. Tot la Cluj-Napoca, Ana Corneanu studenta de la zootehnie, a obținut un strălucit succes, ocupînd locul I la soliști vocali. A secundat-o cu brio colegul ei de institut Ioan Corla, amîndoi componenți ai ansamblului mai sus citat.

Orchestra de muzică populară a Universității din Timișoara, dirijată de Paul Stîngă, a obținut locul al II-lea (la orchestre) punînd în valoare virtuozitatea rar întîlnită a dirijorului ei la un instrument foarte dificil cum este țambalul.

FINAL STUDENȚESC LA FESTIVALUL NAȚIONAL „CÎNTAREA ROMÂNIEI”

Cu două săptămîni înaintea festivalului „Timișoara muzicală” centrul nostru universitar a găzduit faza finală la muzică instrumentală și vocală a studenților.

Corul Universității, dirijat de Damian Vulpe, concurînd alături de corurile conservatoarelor din

CRAIOVA 13-16 aprilie, Salonul național studențesc de artă plastică și fotografică.

Festivalul național al filmului studențesc
Premiul I — imagine alb-negru — filmul „Cînt”

Premiul I — Gheorghe Tărțan — fotografii artistice.

Premiul I — Camelia Constantinescu — pictură

Premiul II — Kovacs Alexandra — Fotografie artistică „1907”

Premiul II — C. Duma — Fotografie „Cercetare”, „Studiu”

Premiul II — Iosif Berwanger — categorii — „Zimbet”

BUCUREȘTI — 15-17 aprilie,
— Brigăzi artistice, dans tematic, muzică ușoară și folk.

Premiul III — Brigada artistică „Scalpel” a I.M. Timișoara

Diplomă de laureat — Mircea Arjoca anul V — I.M.T.

IASI 18-19 aprilie, colocviu de literatură și publicistică.

— Revista „Forum studențesc”
Diplomă de laureat pentru abordarea problematicii studențești.

CLUJ-NAPOCA — 21-23 aprilie

Premiul I — și premiul revistei „Viața studențească” și „Amfiteatru” ansamblului „Doina Timișului”

Soliști vocali:

Premiul I — Ana Corneanu, Facultatea de zootehnie, anul II.

Premiul II — Ioan Corla, Facultatea de agronomie, anul III.

Orchestre de muzică populară:

Premiul II — Orchestra Universității Timișoara

TIMIȘOARA — 23-25 aprilie

Formații instrumentale și vocale — soliști.

Premiul I — Orchestra de cameră a Universității Timișoara

Pian — Premiul II — Delia Vulpe, Facultatea de Inv. pedagogic.

Premiul III — Mihaela Avrămuț, Fac. de filologie

Instrumente cu coardă — Premiul III — Ion Vlădoi și Adrian Baloș — vioară, Fac de inv. pedagogic.

Suflători — Premiul III — Gyobiro Estera și Mircea Kovacs — flaut — Facultatea de învățămînt pedagogic.

Premiul I — Corul Universității Timișoara

Premiul III — Corul Facultății de mecanică

București, Cluj-Napoca și Iași a reușit să obțină locul I

Soliștii instrumentiști înscriși în concurs cu toții au fost laureați. La pian Delia Vulpe — locul II, Mihaela Avrămuț — locul III, Ion Vlădoi și Adrian Baloș — locul III la vioară; Mircea Covaci și Györbiró Estera — locul III la flaut.

Corul Facultății de mecanică a obținut un meritos loc III. Ca o remarcă pentru reprezentanții noștri la această fază a festivalului este pregătirea temeinică, profesionalismul ridicat la care au ajuns formațiile Universității, precum și repertoriul dificil abordat.

Ultima etapă studențească s-a desfășurat la Tg. Mureș, reunind în concurs formațiile de teatru, montaje literare și recitatori. Dintre spectacolele timișorene cu șanse porneau „Nici un om nu e o insulă” — colajul arhitecturii, „Eu, omul” — colaj-pantomimă a Facultății de Științe ale naturii și „Iubitul dispărut” de Anavi Adam, al studiului Thalia, secția în limba maghiară a Casei de cultură a studenților.

Nici unul din aceste spectacole nu a reușit să convingă juriul, chiar dacă spectacolul Thaliei a fost mai bun decît colajul „Portrete contemporane” din Tg. Mureș distins cu locul II.

Încercînd o formulă de moment datorită îmbolnăvirii unui interpret și modificînd unele secvențe semnificative ale spectacolului prezentat în faza pe centru universitar „Eu, omul” și-a scăzut expresivitatea scenică, micșorîndu-și șansele reușitei artistice.

Păcat de acest final „teatral” timișorean, fiind un moment de umbră și neîmplinire într-un festival în care timișorenii se prezentaseră bine și foarte bine pînă atunci.

O satisfacție a venit de la Iași unde „Forum studențesc” a fost distins cu titlul de laureat pentru publicistică.

Se impun, totuși citeva concluzii corelate cu evoluția formațiilor în faza pe centru universitar:

1. Formațiile de tradiție au confirmat (Doina Timișului, Corul mare al Universității, Orchestra de cameră a Universității).

2. Cercul foto „Iris” al Casei de cultură a studenților consolidează ascensiunea valorică din ultimii ani.

3. Cineclubul „Gaudeamus” cu „schimbul de generații” viguros susține nu mai strălucește ca odinioară.

4. Institutul agronomic s-a preocupat serios de prezența bogată și valoroasă la faza pe centru universitar fiind institutul care a avut o singură absență la reprezentarea pe genuri, corul. Menționăm ca un regret faptul că formația de brigadă a acestui institut nu a fost promovată în faza pe țară unde credem că ar fi avut șanse de reușită.

5. Institutul politehnic „Traian Vuia” a fost foarte „subțire” reprezentat, avînd în vedere potențialul artistic existent.

6. Dialogul brigăzilor artistice trebuie să fie mai consistent, numărul formațiilor fiind redus.

7. Noile nuclee artistice care apar la nivelul facultăților sint pîrghii serioase pentru creșterea manifestărilor culturale ale centrului universitar.

8. Opțiunile repertoriale trebuie ferm juxtapuse tematicii festivalului.

În loc de încheiere remarcăm participarea timișoreană ca un spor ideatic adus artei interpretative și creației studențești în ansamblu, prefigurînd în finalele din iulie posibile clasificări aidoma celei din finala studențească.

Nota redacției: Dacă și alte centre universitare ar fi reușit să organizeze etapele finale ale festivalului precum Centrul universitar Timișoara, la acest capitol ar fi existat un singur calificativ: excepțional.

CORNEL SECU

Secvențe de la faza finală a Festivalului Național „Cîntarea României” — desfășurată la Timișoara, finala formațiilor instrumentale și vocale

„TRAIAN” premiu

Eveniment sporadic la concursul „Traian” această ediție abia denții timișoreni de față a avut ploare de mas participanților. De altfel ei abia participanți, 7 premii II și Căutînd o și desfășurării mabil tov. lea de matematicii a urmărit a Pe acest fond de depășirea program De fapt s-au dintre concursu examenului dec

Formele de concursului au fost de comun al rectorului numai citeva:

— Gazetele de studiu au fost editate

— Au fost în vederea de concurs.

— A fost afișat concursului, la care me și teste al

— Au existat de cadrele didactice studenților.

La etapa pe Timișoara a pre astfel: anii I și subingineri —

Comportarea la anii I ingineri a obținut premiul punctaj de la

Kiss Zolt, Rădăcuș cu 16 puncte. La premiul III (unui

șoreanca Husa cu 16 puncte.

pentru lotu de gust, 11 studen nice. Printre a I.P. Timișoara

Ioan. Le urăm

PREMIU

Desfășurat litehnic din Timiș — pe meserii, trei facultăți: Electrotehnică.

Ideea concurs de integrare. Facultății de Mecanica concursului, p manifestări a trecut.

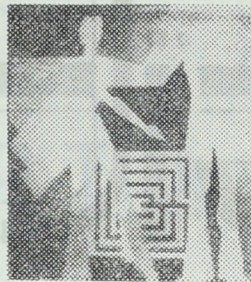
Tot atunci, s tet de organiza funcții în S.P. sarcini în A.S.

Concursul a teoretică, urmă în cadrul orelo ductivă din ca de-a doua prob cutarea unui r

S-a urmărit precizia în ex crare al supra totul executat

Concursul s-țiuni specializa cătuș, sudor, el

Premiile ofer mai „tentante” baze de califica

MATEMATICI SUPERIOARE (anul I S.I.):

- I. Lilin Mihai, El. — 19,8 p
- II. Faur Geta, El. — 18,2 p
- Irina Doduș, C-ții — 17,2 p
- III. Vulețici Jivița, Mec. — 15,7 p

MECANICĂ (anul I S.I. — FACULTĂȚILE DE MECANICĂ ȘI ELECTROTEHNICĂ):

- I. Vulețici Jivița, Mec. — 19 p
- II. Wunderlich Leopold, El. — 17 p
- Farkas Daniel, Mec. — 17 p
- Cimparu Puiu, Mec. — 17 p
- III. Barbu Ion, El. — 15 p
- Balogh Vasile, El. — 15 p
- Bratu Adrian, Mec. — 15 p

MECANICĂ (FACULTATEA DE ELECTROTEHNICĂ anul I, FACULTATEA DE INGINERIE CHIMICĂ, anul II)

- I. Kakas Ștefan, El. — 20 p
- Dimitriu Adrian, El. — 20 p
- Hubert Ioan, El. — 19,75 p
- Crainic Gheorghe, El. — 19,5 p
- II. Ilescu Radu, Ing. ch. — 18 p
- Onița Liviu, El. — 17 p
- Pongoz Iuliana, El. — 16,5 p
- Neic Aurel, El. — 16,5 p
- III. Rafiliu Aurel, El. — 16 p
- Vlasko Petru, El. — 16 p
- Szeibert Franz, Ing. ch. — 16 p
- Fleșeriu Dan, El. — 15,5 p
- Kiss Zsolt, El. — 15,5 p
- Coroș Olimpiu, El. — 15,5 p
- Vidaicu Virgil, El. — 15,5 p
- Ionescu Mircea, El. — 15 p
- Nișu Adrian, El. — 15 p
- Teodorescu Adriana, El. — 15 p

MECANICĂ (FACULTATEA DE MECANICĂ, MECANICĂ AGRICOLĂ ȘI CONSTRUCȚII anul II)

- SECȚIA I**
- I. Wiesel Vasile, C-ții — 19,66 p
 - II. Maxim Valentin, Mec. — 17 p
 - III. Pham Minh Dung, C-ții — 16,66 p
 - Pitea Mihail, Mec. — 16,33 p
 - Ctin Van Thi, C-ții — 16 p
 - Tajts Tiberiu, C-ții — 15,66 p
 - Muscurel Mihai, Mec. — 15,66 p
 - Iana Aurel, Mec. — 15,66 p

MECANICĂ (FACULTATEA DE MECANICĂ, MECANICĂ AGRICOLĂ, anul II)

- SECȚIA A II-a**
- I. Bele Ioan, M.A. — 20 p
 - II. Turbatu Liviu, Mec. — 17 p
 - Pișurcă Ioan, Mec. — 17 p
 - III. Katona Iosef, Mec. — 16 p
 - Palcu Gheorghe, Mec. — 15 p
 - Dincea Vică, Mec. — 15 p

REZISTENȚA MATERIALELOR

- I. Stekli Iuliu, Mec. — 20 p
- Drăgan Gheorghe, M.A. — 20 p
- II. Cristea Ștefan, Mec. — 18 p
- III. Turbatu Liviu, Mec. — 17,5 p
- Munteanu Ion, Mec. — 17,5 p

SUBSECȚIA I: PRELUCRĂRI MECANICE DE MAȘINI UNELTE ȘI ELECTRONICĂ

- I. Sabău Dorel, III. T.C.M. — strungar — 18,50 p
- II. Gruber Ervin, III. T.C.M. — strungar — 17,5 p
- Varady Werner, I. E.T.C. — electronist — 17,5 p
- III. Fritz Gheorghe, IV. T.C.M. — strungar — 16,5 p
- Teiușan Ovidiu, III. T.C.M. — strungar — 16 p
- Horvath Alexandru, I. — strungar — 16 p
- Mnerie Dumitru, II. T.C.M. — strungar — 16 p

MENȚIUNI:

- Pongor Emeric, II — frezor — 15 p
- Stiuruc C-tin, II. E.E. — electronist — 14,75 p
- Bucur Iosif, I. — strungar — 14,5 p
- Gherga Gh. III. T.C.M. — strungar — 14,5 p
- Toie Ionel, II. — frezor — 14,5 p
- Stancu Florea, II. — strungar — 14 p
- Ujupan Jean, II. — strungar — 14 p

SUBSECȚIA II: MECANICA FINA LĂCĂTUȘERIE, SUDURA

- I. Tulcan Gheorghe, II. S.I. — sudor — 18,5 p
- Popescu Nicolae, II. S.I. — sudor — 18,5 p
- II. Must Ludovic, I. S.I. — lăcătuș — 17,5 p
- III. Pop Sabin, II. — lăc. mec. fină — 17 p
- Turcu Eugen, III. N.T. — sudor — 16 p

MENȚIUNI:

- Pisano Geanino, III. — lăcătuș — 15,5 p
- Reșitnek Ioan, II. — sudor — 15 p
- Sumegy Iosif, III — lăcătuș — 14,5 p

O sărbătoare a științei

Element component al triadei învățămînt, cercetare, producție, activitatea de cercetare științifică ocupă un loc de frunte între preocupările cadrelor didactice și ale studenților Universității. Tocmai de aceea sesiunea comună de comunicări științifice a cadrelor didactice și a studenților, desfășurată în zilele de 14-15 mai a constituit un moment de adevărată sărbătoare, ce se încadrează organic în ansamblul manifestărilor dedicate centenarului independenței și se înscrie în șirul acțiunilor cultural-artistice ale festivalului național „Cîntarea României”.

Cele 491 de comunicări s-au prezentat în 32 de secții, ceea ce dovedește diversitatea și intensitatea activității în cercurile de cercetare științifică. Se evidențiază participarea intensă a studenților la activitatea de cercetare în domeniul disciplinelor care nu se includ în sfera de strictă specialitate.

Atmosfera de puternică eferveșcență creatoare și de înaltă ținută științifică în care s-au desfășurat lucrările sesiunii a favorizat prezentarea unor idei originale, deosebit de valoroase, atît cu privire la cercetarea fundamentală, cit și la cea aplicativă. Prin lucrările prezentate, actuala sesiune reflectă preocupările intense ale cadrelor didactice, ale studenților și ale specialiștilor din producție, cu privire la integrarea învățămîntului cu cercetarea și producția.

Eforturile deosebite și pasiunea investite de cercetători în materializarea comunicărilor au făcut dificilă sarcina birourilor secțiilor de a le ierarhiza. Fiecărui student i s-a acordat o diplomă de participare ca recompensă pentru munca depusă și stimulent pentru continuarea activității de cercetare. Cele mai bune lucrări, care s-au distins prin originalitate, aplicabilitate, modul de selecționare și interpretare a materialului bibliografic și prin modul de prezentare, au fost apreciate cu premii, al căror număr este prea mare pentru a le cita. Urăm noi succese atît participanților la această sesiune, cit și tuturor studenților care abia acum încep să cunoască satisfacția descoperirii științifice.

FELICIA LUPAȘCU și TUDOR JEBELEAN

Creare și afirmare în amfiteatrele Politehnicii

În 13-15 mai a.c. s-au desfășurat în Institutul Politehnic „Traian Vuia” din Timișoara lucrările celei de-a IX-a Sesiuni de comunicări tehnico-științifice, manifestare înscrisă în amplul program de acțiuni din cadrul Festivalului național „Cîntarea României”.

Manifestarea a confirmat justetea ideii ca atît cercetarea științifică cit și valorificarea ei să se realizeze în comun de către studenți și cadre didactice.

În cadrul celor 33 de secții au fost prezentate 1.007 lucrări dintre care 720 cu caracter tehnic, putem așadar vorbi de o dublare a activității studenților în acest domeniu. În ceea ce privește numărul studenților implicați nemijlocit în această activitate aceasta se cifrează în jurul a 2.000. De altfel, față de anii trecuți această sesiune se remarcă în mod deosebit prin participarea masivă a studenților. Îmbucurătoare este creșterea sensibilă a ponderii studenților din anii mici în colectivele de cercetare.

Multe dintre temele abordate au constituit subiectul unor contracte încheiate între facultățile institutului și diferite unități economice. Numai în anul 1976 activitatea de cercetare s-a concretizat în 259 de contracte la care au participat 1.341 studenți realizînd o valoare de 39 milioane lei. Au fost de asemenea lucrări înscrise în planul de cercetare al catedrelor vizînd autoutilarea acestora, în sfîrșit lucrări originale ce demonstrează inventivitatea, capacitatea creatoare a studenților.

Asistența numeroasă, dialogul permanent între cei ce a prezentat lucrarea și cei din sală, este o dovadă a interesului de care s-au bucurat subiectele abordate, a popularității mereu crescînde de care se bucură acest gen de activitate în rîndul studenților. Această sesiune s-a desfășurat la mai puțin de un an de la introducerea activității de cercetare-proiectare (A.C.P.) comasate. S-a constatat și cu acest prilej că s-au făcut pași importanți pe calea adîncirii procesului de integrare a învățămîntului cu cercetarea și producția, a fost dovedită încă o dată justetea transformărilor innoitoare din învățămîntul superior tehnic și rezultatele obținute ne îndeamnă să continuăm acest drum.

VARGA ROBERT

Expoziția cutezantei noastre

Institutul Politehnic „Traian Vuia” școală cu bine-meritat renume, atît în țară cit și peste hotare, are la activul ei numeroase lucrări științifice cu caracter aplicativ, invenții și inovații.

Cadre cu un înalt nivel profesional dau zi de zi viitoarelor eșaloane de ingineri care termină aici, din știința lor, din dragostea lor pentru meseria pe care și-au ales-o.

Analizînd cu exigență problema formării profilului moral, comunist și profesional al tinerei generații universitare, la lucrările Conferinței a X-a a U.A.S.C.R. tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus că „Participarea studenților la întreaga activitate din învățămînt, discutarea împreună cu profesorii a problemelor învățămîntului, nu numai că nu va dăuna, nu va diminua nivelul învățămîntului ci va putea garanta un învățămînt care să corespundă cerințelor partidului, cerințelor revoluției tehnico-științifice contemporane”.

Organizarea — în holul Facultății de mecanică a unei expoziții, este semnificativă. Această expoziție cuprinde lucrări executate de cadre didactice și studenți ale institutului, lucrări de o precizie și măiestrie desăvîrșită. Pe standuri se află: Decanul lamelor, pistol pentru tăiat fibre de sticlă, instalație pentru încercări la vibrații a structurilor complexe, instalație pentru studiul detensionării pieselor turnate din fontă prin vibrare, dispozitiv de netezire prin deformare plastică a suprafețelor cilindrice exterioare, evacuatorul termodinamic de condens., inductorul termodinamic cu cameră turbionară sistem Todd, instalație de lipire a barelor de cupru, transformator magnetohidrodinamic și multe altele.

Strînsa colaborare dintre cadre didactice și studenți, urmărită în tot cursul anilor de studii, s-a materializat prin lucrări prezentate în această expoziție, proiecte de diplomă cu aplicabilitate practică: „Wattmetru” lui Sinteana Ion cu schemă originală cu element Hall, „Memoria cu ferite” a panoului pentru studiul calculatoarelor model experimental aparținînd lui Corba Andrei realizat în totalitate cu componente indigene; „Cuplaj torsiometric tensometric CT. 100/2 — de Boldovinescu Ștefan Gabriel, care evită importul, reducînd efortul valutar, sau „Sistemul de telecomandă progresivă pe 4 canale” — a lui Bob Gheorghe, elaborat pentru autoutilarea laboratoarelor.

Conștienți că viitorul țării depinde de noi, de cunoștințe, de trăsătura noastră moral-politică, de felul cum vom învăța, de felul cum vom munci, cutezanța cu care vom privi în viitor, va face din noi revoluționari ai științei românești, ai științei universale.

Avînd călăuză pilda de viață și muncă a tovarășului Nicolae Ceaușescu, simbol al dăruirii pentru popor și națiune, ne vom pune viața și priceperea în slujba întregului neam, ca să putem ocupa un loc de frunte în ierarhia tehnicii mondiale.

DIANA MARIA CAZAN

„TRASCU”
prezului

Universitar
asurată și la
pentru stu-
rioare, cea
șitar o am-
par-
în apa-
arhitectură,
arhitecturii.

organizării
foarte a-
la catedra
„Concur-
pre-
de sesiunii.
de dificul-
ansamblu,
concurenți.
legăturii
promovării
în punctaj

concur-
tr-un plan
ș aminti
an de stu-
canților.
te nominale

matematica con-
de proble-
cătuite de
impărțite

repartizați
anul I

șteptărilor;
I.A.C., a
mai mare
au obținut:
gehe, toți cu
doar pre-
șului), timi-
mențiune,
curs a reți-
Balcania-
27—31 au-
stitute teh-
prezentanți ai
și Hubert

IAI JUNEA

PREMIALĂ

Institutul Po-
ian Lalescu”
studenți din
Agricolă și

șuși procesul
partid, al
și promotorul
astfel de
amna anului

unui comi-
didactice cu
studenți cu

Prima probă
lor asimilate
practică pro-
ducție. Cea
nstat în exe-
M.M.E.-ului.
dimensională,
ul de prelu-
rilor sudate,
are al supri-
a cinci sec-
strungar, lă-

dintre cele
pină la trei
iecte, etc.
CEA BABA

Universitas

LÁTÓHATÁR

Cenaclul in limba maghiară „Látóhatár” („Orizont”) a fost înființat în 1974, fiind, se pare, primul la noi, care a încercat să depășească limitele inevitabile ale unui cenaclu tradițional: număr mic de participanți; izolare de masele studențești etc. Scopul propus era de a organiza dezbateri, discuții, vizionări, întâlniri, spectacole, schimburi de experiență care să ducă la o lărgire a orizontului cultural-politic, la o echilibrare a pregătirii predominanț tehnice a participanților, contribuind la formarea lor ca intelectuali „multidimensionali”. Fiind un cenaclu în limba maghiară, la care pot să participe, și participă și studenți români care cunosc limba, un scop aparte ocupă prezentarea și transmiterea valorilor culturale ale naționalității maghiare.

La ședințele de lucru bisăptămânale (duminică dimineața) participă în jur de 60-100 studenți, aceiași sau alții, funcție de preferințe. Numărul participanților la dezbateri, forma principală de activitate, denotă interesul lor și într-o oarecare măsură identificarea lor cu scopurile cenaclului. Faptul că azi, pe lângă paginile lunare ale Forumului Studențesc, rezervate lucrărilor în limba maghiară, germană și sârbă, mai apare și o pagină lunară în ziarul local Szabad Szó, scris în întregime de studenți, intitulată „Diákszó” (Cuvânt studențesc), arată că pe lângă activitatea de creație literară (Forum) un loc important îl ocupă preocuparea pentru publicistică (Szabad Szó). În cadrul cenaclului activează un studio literar, care permite prezentarea unor micro-spectacole, recitaluri realizate de membrii cenaclului, prima prezentă fiind un recital François Villon. Grupul de dansuri populare, recent înființat pe lângă cenaclu, depășind grutățile inerente începutului, și-a făcut apariția pe scena casei de cultură și a Teatrului de Stat Maghiar din Timișoara, în cadrul unui spectacol organizat în comun de studioul Thalia, emisiunea în limba maghiară (M) a Radio Studentului redacția paginii Diákszó, Forum Studențesc și cenaclu nostru, expresie a colaborării între toate formele de activitate cultural-politică studențești, din Timișoara. Membrii cenaclului Látóhatár participând la activitățile desfășurate de cenaclurile facultăților, la întreaga activitate culturală studențească din Timișoara realizează și adăncite legături trainice între colegii români și cei care vorbesc limba maghiară.

TARNÓCZI SCHWARCZ ADALBERT
președintele cenaclului

SZEMEK

Skajo már negyedórja várakozott a villamosra. Sokan jöttek, állóagáltak, egy ideig, majd dühösen elsiettek. De ő csak várt. Ráért.

A végre megérkező villamosra is utolsónak szállt fel, előreengedve a többieket, ilyenkor, általában, langymeleg esteken nem volt túlszűfolyva a jármű, egész kényelmesen állhatott, ide-oda himbálózva.

De azután a második vagy a harmadik megállónál hatalmas tömeg várakozott az érkező villamos megrohanására. Amint kinyíltak az ajtók ömleni kezdett befelé a rengeteg nő... Csodálkozva nézett szét. Ja persze, műszak váltás volt a cipőgyárban — jutott eszébe.

Egyre jobban tömörültek körülötte az utasok, és kezdte idegesíteni a mindenfelől hozzá szoruló kövérkés női test.

Termetes anyák, akik éveikkel egygyütt pár felesleges kilót is gyűjtöttek, hangosan magyaráztak, egymást túlkiabálva:

— ... és akkor még teszek hozzá egy csipetnyi fehér borsot, meg egy kevés szerecsendiót is attól olyan ize lesz...

— ... azt mondta a tanárnője, hogy ha már ennyit sem tud megtanulni, kénytelen lesz megbuktatni, pedig nem hiszem hogy

— ... s képzeld mit mondott az orvos, többet kell mozognak, több időt tölteni a szabad levegőn, nem ártana ha beiratkoznék valami sportklubba.

Arébb tizenéves lányok társalognak a napi munka után is frissen:

— ... nahát ha látjátok milyen kocsija van a srácnak, fehér szlű, piros ülésekkel, hat lámpa és a kürt a Zsű temnek a kezdetét dudálja, s van még...

— ... ilyen hülye szabót. Szerinte az én formámra nem lehet párhuzam nadrágot varrni, pedig nincs is túlzottan széles csipőm, de képzeld, én aztán megmondtam neki...

— ... és akkor a Delon megcsókolja a nőt mire az leken neki egy olyan frászt hogy minden újjának a helye meglátszik

Na nem, hát akkor érdekesebb ha kinéz az ablakon — gondolta Skajo — és megpróbált megfordulni

Egy jókora rándulással épp akkor állt meg a villamos. A hirtelen előredőlés után megindult a törtetés az aj-

tók felé. Mindenütt dühös hangok, gyilkos pillantások, elnyelt vélemények.

— Bocsánat — hallott maga mellől egy kellemes női hangot, miközben elhatározta, hogy tényleg nem száll fel többet se villamosra, se trolira szándékban S önkéntelenül is odafordult, hogy szokása szerint egy mérges pillantással, kedvesen válaszoljon: „Nem tesz semmit”, de nem tudott megszólalni. Csak nézte a hang tulajdonosát. Egy válláig érő barna hajú nőt. Az még mosolygott is a bocsánat kéréshez, de nem csak ajkai, hanem nagy kék szemei is

Skajo csak nézte, nézte s annyira elbámult hogy a nő a végén egy kicsit sértődötten fordította el fejét.

Am mintha valami kért, kényszerítene rá, pár pillanat múlva, talán kiváncsiságból újból a fiú felé nézett

De Skajo fekete szemeiben már nemcsak csodálkozás volt. Tűz lobbant fel bennük, és vallani kezdett: „Milyen szép vagy, s tudod a szépség engem kicsit megbolondít, de te... hogy tudsz ennyire szép lenni. szállt a gondolat”

A nő is megérezte a játék ízét... Szemei mosolygósan hunyorítottak: „Ugyan hisz még gyermek vagy hozzám képest, külömben”

— Hát teneked könnyű, de én a napi munka után

Valaki, végre kinyitotta a tető szelöltető nyílását. A beszökkenő szellő hűsítve cirógatott körbe mindenkit, s a nőnek még a haját is megborította. Oda is nyúlt, hogy megigazítsa, de a villamos fékezni kezdett s így megintgott. A fiú karja után kapott, de a nő is a szabad balkezevel felnyúlt a rudat megfogni. Skajo ösztönösen is rá pillantott... majd az arcára. A nő még mosolygott, de azután csodálkozva vette észre a fiú elkomolyodó arcát. S követve annak a tekintetét ő is saját kezére pillantott.

Az újján ártatlanul csillogott egy vékony aranykarika. Szinte rácsodálkozott, mintha löször látná. Majd mintegy álomból ébredve, haragos pillantást vetett a sráca: „Milyen szemtelen, kikezd egy férjes asszonnyal az utcán. Huligán!”

De Skajo már ezt nem látta. Gyorsan megfordult s kis taszigalódás árán az ajtó mellé jutott; Hátra sem pillantva leszált

Azután csak felnézett az ablakra, s szomorúcsán csillogott szemében a kérdés: „Miért kellett játszaniod velem.”

A mozgó villamosból a nő is vissza pillantott, sajnálkozva: „Bocsáss meg. Nem akartalak megbántani. S én is megfedekeztem szinte róla.”

Skajo állt egy kicsit, míg a villamos eltűnt az estben, majd körülnézett. Ugyanott volt ahonnét elindult.

Нисмо криви

Знам — ти ниси крива
Знам — ја нисам крив.
Знамо да нисмо криви
што више никада
нећемо бити срећни,
што је живот, за нас,
изгубио сваки смисао.
Криви су други.
Криви су они,
који је тако, немилосрдно
срушили све.
Ипак — не плачи...
Нећу плакати ни ја.
Можда је то било
наша судбина окрутна.
Знам да ће зарастати
стазе куда смо шетали
држећи се за руке.
И птице неће
певати више
по нашим парковима.
Будимо храбри!
Будимо храбри, драга,
последњи пут.
Не дозволи да суза клизне
низ наша лица.
Срећа се наша срушила
и живот изгубио
сваки смисао.
Ал' ипак живијмо
живота ради
јер нисмо криви, драга...

KÖTELES GYULA

ДЕЈАН ДОБРИН

WAS SO ALLES GESCHIEHT

motto: man kann für etwas nichts kriegen
und für nichts etwas kriegen
komödie der irrungen shakespeare

jemand spricht und niemand hört zu: ein jeder ist mit seinen eigenen gedanken beschäftigt.
jemand der mit gesenktem kopf sitzt und ins leere blickt muss ein schlechtes gewissen haben, sagen die leute.
jemand kommt in ein zimmer und wird begeistert empfangen.
jemand hängt einer person am mund.
jemand verschlingt eine person mit den augen.
jemand redet leuten ein loch in den bauch.
jemand kann ausfallen.
jemand kann missfallen.
jemand kann reinfallen.
jemand kann jemanden anfallen.
jemand will helfen und wird angebrüllt: was vollen sie hier?
jemand sagt: das menschliche am menschen ist das denken.
jemand sagt: nimm dir kein blatt vor den mund.

STENGEL RICHARD

CLUJ-NAPOCA — SAU VIGOAREA TINEREASCĂ

Ca un rege neincoronat al Ardealului, încestat cu ciudă în malurile Someșului, Clujul salută cu mândrie înălțimile ce-l înconjoară. Bătrînul oraș își șerpuiește străzile printre înălțimi și agățat parcă de poalele lor, le sfidează. Viața se simte pulsind cu vigoare tinerească. Șuieră sirenele, pufăie locomotivele, coșurile înalte ale fabricilor înalță rotocoale de fum către umerii dealurilor, lumea forfotește prin magazine, instituții de învățămînt, parcuri și grădini. Se simte mai ales atmosfera de muncă. În Piața 1 Mai străjuiesc ca niște coloane infinite ale muncii și dăruirii Clujeana, Unirea și Napochim, trei fabrici ce se privesc parcă cu iz de concurență. Platforma industrială implantată geometric la marginea orașului suferă de zbciumul lăuntric al devenirii. Aici, pe strada Podgoriei (numele nu mai reprezintă decît un simbol) stau înșirate mărțurie a hărănciei și priceperii autohtone SINTEROM-ul (fabrică de fire și fibre sintetice), Terapia (fabrica de medicamente), F.M.R.-ul (fabrica de mașini de rectificat), Fabrica de cazane. Și dacă la acestea adăugăm Iris-ul, Libertatea și Armătura, rătăcite parcă aiurea în diferite părți ale orașului, am obține imaginea exactă a ceea ce reprezintă un puternic centru industrial, o piesă de aur a tezaurului economiei naționale.

Dar Cluj-Napoca înseamnă și altceva. Privit de sus, de pe înălțimea hotelului Belvedere, în fața ochilor se derulează o imagine ciudată, un joc de umbre și lumini metaforic și totuși real. Ca o mare zbciumată orașul se luptă cu dealurile ce vor să-l asfixieze și face loc printre păduri întru supunerea naturii. Sub perdeaua de liniște ce pare să-l acopere se ghicește ceva, lăuntric, ceva ce înseamnă desigur viață, muncă, cultură și civilizație. Imaginile reale nu pot fi redată astfel iar mintea rămîne stupefiată în fața măreției omului.

Centrul orașului (Piața Libertății) ne salută parcă din înălțimea statuii evestre a lui Matei Corvin, alături de impunătoarea catedrală ce păstrează încă ceva din maiestatea cavalerilor de demult.

Înălțimea arcaadelor gotice, greutatea zidurilor ori policromul vitraliilor crează atmosfera solemnă a zângănitului de pînți pe lespezi de marmură din vremea cînd orașenii salutau așezarea lui Mihai Viteazul la Cimpia Turzii.

Imediat la stînga, pe strada „30 Decembrie”, „Muzeul de etnografie” al Transilvaniei povestește despre oamenii locului. Și ca într-o aglomerare exotică, inteligență și priceperea românului stă expusă cu evlavie prin covoarele și lăzile de zestre ori uneltele și obiectele de podoabă confecționate de mîinile țărănești.

Țăranii aceștia ce-au dăltuit cu mîinile lor atîtea și atîtea frumuseți, i-am admirat în tablourile lui Grigorescu, Palady, Andreescu, Rosenthal, Iscovescu, Aman și Tătărescu, expuse în galeria „Muzeului de Artă” aflat tot în Piața Libertății. Penelul lor inegalabil, expresivitatea imaginilor, zbciumul și gîndurile lor, apar aici pe pînze inestimabile, simbol al mă-

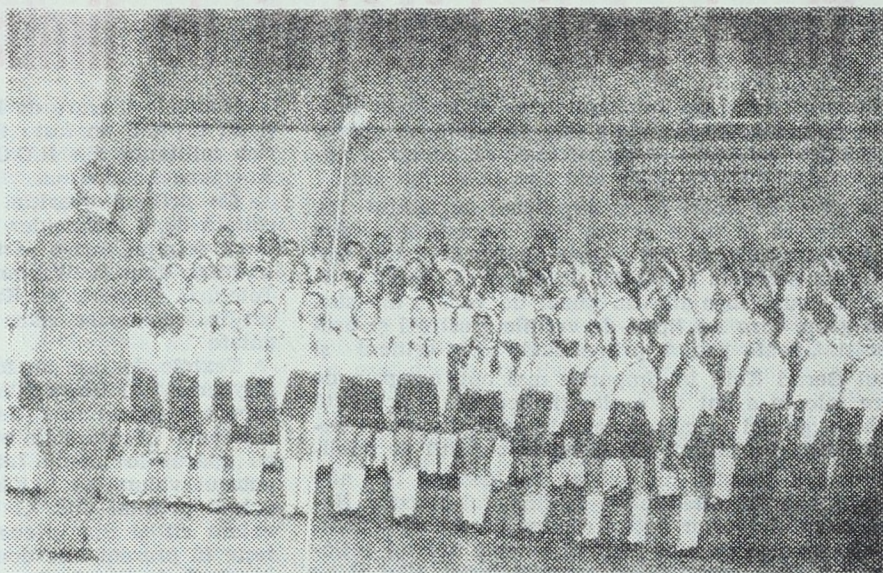
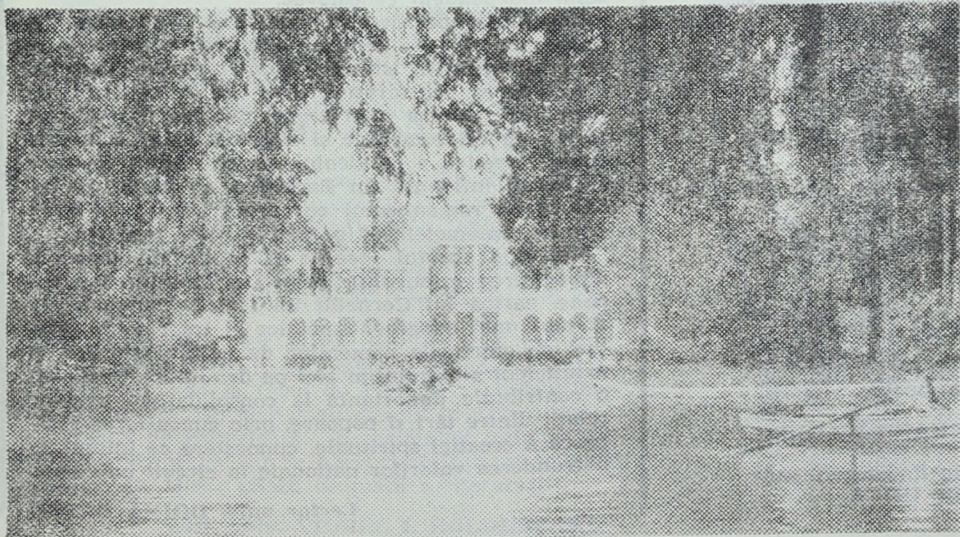
reției și frumuseții spirituale. Valori ale patrimoniului universal, fresce a ceea ce înseamnă viață și patriotism, tablourile acestea uimesc privirile și îndeamnă la meditație. Să nu amintim decît cîteva: „Ștefan cel Mare și aprodul Purice” (de T. Aman), „Portret de femeie” (de B. Iscovescu), „Călăreț în amurg” (de I. Andreescu), „Înmormîntare la țară” (de T. Palady), „Car cu boi și han” (de N. Grigorescu).

Am întîlnit aici studînd studenții ai Facultății de arte plastice și ne-am amintit că bătrîna Napocă a fost și este un oraș al studenților.

Universitatea, Institutul politehnic, Institutul de medicină și farmacie reprezintă mîndria unui vechi „Civitas Academica”. Complexul studentesc din „Observator” ori cel din „Hașdeu” moderne, noi și frumos amplasate, au ceva din bunul gust caracteristic clujenilor. Căminele (unele chiar cu 10 etaje), cantinele spațioase, aleile și parcurile, pomii, iarba și florile sînt (dacă vrei) o fotografie a tinereții, a locurilor unde-și desfășoară activitatea co legii noștri clujeni. Și dacă vorbim despre ei ca despre niște adevărați intelectuali, ne place să amintim, despre firea lor veselă, despre amintirile comune. Poate cafeaua băută în grabă la „Croco” (studenții îi spun „Medicală 6”) împreună cu cîțiva prieteni ne-am adus aminte de „Nufărul” nostru timișorean, iar berea (gustată la Metropol sau „Rectoratul politehniștilor”) de fosta noastră „Bănățeană mult regretată.

Și pentru că studenții vorbesc totdeauna frumos despre orașul în care studiază, îmi face plăcere să consemnez părerea cîtorva: Ion Nedea (an II Informatică): Dacă vrei să ai un început frumos de reportaj, dute să vezi Clujul noaptea de la Belvedere. Să nu crezi că e ceva feeric, totuși este într-adevăr impresionant. Ion Crișan (an II T.C.M.): Clujul va însemna pentru mine foarte mult. Aici am prieteni, aici trăiesc cu adevărat. Cînd beau o bere la „Chios”, îmi vine să mă plimb pe străzi să mă simt într-adevăr clujean. Florin Bordean (an I T.C.M.): Îmi place Clujul. L-am preferat poate Timișoarei, deși despre ea n-am decît cuvinte frumoase de spus. Străzile lui strîmte (nu toate), au un farmec aparte, iar oamenii de aici mi se par veseli și binevoitori. Sandu Roman (an II T.C.M.): Eu sînt din Deva. N-am prea găsit puncte comune între ea și Cluj, totuși de cite ori urc în „Observator” mă și văd urcînd cetatea Devei și-mi mai trece oboseala. Din cînd în cînd, îmi place să mă plimb în Grădina botanică. Este foarte frumoasă. Mi-a părut rău cînd am părăsit orașul. Poate pentru că m-am despărțit de cîțiva prieteni, poate că m-am obișnuit cu atmosfera și cu întortochearea străzilor, sau poate mi-a plăcut. La plecare, am rămas în minte cu imaginea geometrică și aerisită a cartierului Gheorghieni și m-a cuprins melancolia. Seamănă ceva cu frumoasa noastră Timișoara.

RADU MATEI TODORAN

Lată viitorul mîndru al țării, pionierii, cei pe care-i găsim pretutindeni aducîndu-și prinosul muncii lor

Pregătirea tinerei generații

Anul școlar 1976-1977 se apropie de sfîrșit. Este un prilej de a realiza un bilanț asupra ceea ce ne-am propus și am realizat. Desfășurat sub imperativul transparenței în viață a hotărîrilor Congresului al XI-lea al P.C.R., mobilizați de apelul adresat de tovarășul Nicolae Ceaușescu de la tribuna Congresului educației politice și al culturii socialiste în mod direct copiilor, pionierilor, în tregului tineret al patriei noastre, activitatea organizației județene, îndrumată și condusă nemijlocit de Comitetul județean P.C.R., a avut ca obiectiv de prim ordin îndeplinirea exemplară a sarcinilor ce-i revin în educarea comunistă, patriotică și revoluționară, prin muncă și pentru muncă a pionierilor și școlarilor.

În rezonanță cu cerințele specifice etapei pe care o străbatem se acționează mai stăruitor pentru sprijinirea copiilor în cunoașterea și înțelegerea politicii interne și externe a statului nostru.

S-a acordat o atenție sporită educării pionierilor și școlarilor în spiritul patriotismului socialist, al dragostei și devotamentului nemărginit față de popor, față de patrie și partid.

Pionierii și școlarii participă cu înfăptuire la Festivalul național „Cîntarea României”. Activitățile organizate sub genericul „Centenar glorios” au antrenat zeci de mii de pionieri în manifestări culturale-artistice și sportive. Formațiile laureate la faza națională a Festivalului au prezentat spectacole cu prilejul „Zilei tineretului” și s-au pregătesc pentru a omagia ziua de 1 Iunie „Ziua internațională de apărare a copilului”. Numeroase premii au răsplătit munca și talentul micilor artiști plastici remarcați la Expoziția republicană de artă plastică organizată la Timișoara. Se pregătesc intens lucrările ce reprezintă creația tehnică a pionierilor timișoreni în cadrul concursului „Mini-tehnicus”.

O nouă dimensiune o dobîndit prezența organizată și sistematică a pionierilor la gospodărirea și înfrumusețarea școlilor, a localităților, la stringerea plantelor medicinale, colectarea deșeurilor, creșterea viermilor de mătase.

Realizările parțiale din acest an ne dau încredere că vom putea raporta la sfîrșitul anului că pionierii și-au îndeplinit cu cinste angajamentele asumate.

Toate acestea denotă un nivel crescut de exigență la care se desfășoară procesul de educare prin muncă și pentru muncă, în spiritul înalțelor responsabilități față de principala îndatorire — învățătura.

S-a bucurat de o atenție deosebită perfecționarea în continuare a întregii vieți de organizație, adîncirea democrației pionierești. Activele pionierești și-au dovedit capacitatea în conceperea, desfășurarea și conducerea propriei activități.

Cel de-al VI-lea Forum județean al pionierilor, desfășurat sub deviza „Spre comunism — pășim cutezătorii” va realiza un schimb de experiență în promovarea mijloacelor și metodelor de muncă rodnice, vor jalona căi noi spre înfăptuirea cu rezultate superioare a sarcinilor ce decurg din indicațiile secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a hotărîrilor celei de-a III-a Conferințe Naționale a Organizației Pionierilor.

prof. PIRVU CORNELIU
președintele Consiliului organizației județene a pionierilor

PATRIA

Patrie, izvor nesecat de culori,
Viu și gust din fagurii tăi de lumină.
Inima mea te cîntă adeseori
Veșnic de dragoste plină.

Patrie, mamă tinărară, trează
Cu rîuri de lanuri muiate în rouă,
Soarele-ți sărută prin orice rază
Umerii, cuib de flăcări și de
legendă nouă.

Curcubeu aprinse-n priviri ne-nfloresc,
August așează pe culmi carpatine
cununa
Întru lauda acestui pămînt strămoșesc.
Partidul, Lumina și Tăra-s totuna.
ADELA FAUR cls. a VIII-a
Cenaclul literar Casa pionierilor
Timișoara. Șc. gen. 6

lirică

Tineri poeți bănățeni de limbă germană

Numărul mare de antologii lirice apărute în literatura germană din România (din 1965-1976 au apărut 5 asemenea antologii), demonstrează că poezia a cunoscut o deosebită înflorire mai ales în ultimii ani.

Un grup de tineri poeți din Banat au apărut pe scena literară în jurul anului 1970. Această generație socialistă de scriitori (nu numai biologică — toți sînt născuți în perioada 1951-1955), încearcă să creeze o literatură nouă, angajată din punct de vedere marxist, — un grup, care s-a lipsit de vechile frustrări și prejudecăți. „Poate pentru prima dată, scrie criticul și poetul Bernd Kolf, în timpurile mai noi, un grup de tinere talente a dat de o situație fecundă, pregătită autohton, și aici se găsește cauza mult discutatei explozii lirice din ultimii ani și nu în condiții de publicare ușoare (acestea au existat întotdeauna în alte condiții), sau din alte motive sentimental-obscure. Natural, talentul acestor autori rămîne un factor primar. (...) O dovadă în plus pentru justetea acestui raționament o aduc acești tineri scriitori înșiși. Nici ei nu au scris de la început așa zum scriu astăzi, și ei au încercat — chiar dacă numai pentru un scurt timp și poate numai cu excepția lui Richard Wagner —, să cultive o poezie plină de metafore triste și melancolice în contradicție cu o „poezie rațională“.

Despre foste sinucideri in familie

(liber după bunica și străbunica)

cred că
s-a schimbat ceva în conștiința lor
pentru că
vârulse pomii cu ocazia zilei de
și arborează festiv steaguri
ori mult timp n-au avut alt steag
decît cel în bernă
înălțat la biserică
atunci cînd le murea cineva
se spunea că sinuciderea e cuibărită în familie
și într-adevăr ni s-au sinucis destui
fiica fratelui străbunicii
s-a spînzurat din dragoste pentru un bărbat
toți cei din familia noastră care s-au sinucis
au făcut asta spînzurîndu-se

s-a spînzurat străbunicul
el fusese hucar
îmi povestea străbunica
s-a spînzurat cînd anul l-a pocnit peste față
și l-au luat
grapa, plugul și semănătoarea
comandate în Evreția
zicea străbunica
a luat curmeiul
și-a curmat timpul
l-au înmormîntat
fiindcă l-au dat medicului două maje de grîu
ca să elibereze un certificat de moarte creștinească
zicea străbunica

s-a spînzurat o altă tată din familie
tot din dragoste
și au înmormîntat-o
fecioară
alergase în ciorapi
pînă acasă de la ba
pentru că părinții bătatului cu care dăsusase
n-o vroiau
a luat curmeiul
și și-a curmat dragostea
s-a spînzurat un altul din familie
fiindcă obosea
și-a tălat venele cu cuțitul de pline
a fugit în pod
și s-a spînzurat
a luat cuțitul de pline și curmeiul
și și-a curmat oboseala
s-au mai spînzurat
alți trei din familie
erau bătrîni

au luat curmeiul
și și-au curmat bătrînețile
cred că
s-a schimbat ceva în conștiința lor
de decenii nu s-a mai spînzurat nimeni
din cauza grapei plugului semănătorii
din dragoste
de oboseală
de bătrînețe
vârulse pomii cu ocazia zilei de
și arborează festiv steaguri

JOHANN LIPPET

Modelele literare de la care tinerii poeți au plecat și au învățat, au fost: B. Brecht, Wiener Gruppe, lirica militantă din R.D.G. și R.F.G., Marin Sorescu, Anemone Latzina ș.a.

Cu prilejul apariției antologiei „Mesaje poetice“ editată de E. Schneider în 1972, acești scriitori și-au făcut debutul într-o carte.

Între timp R. Wagner, G. Ortinau, J. Lippert, W. Totok, R. Bossert, W. Kremm, A. Bohn ș.a. au publicat în numeroase ziare și reviste din țară și străinătate

Textele de față au fost citite în cadrul cenaclului „Hyperion“ al Universității din Timișoara. Poemul lui Lippert a apărut în revista „Neue Literatur“ cît și-n antologia „Protocoloale provizorii“. Poeziile lui Totok au apărut în „Neue Literatur“. Textele lui Wagner, autorul volumului „Klartext“ (1973) pentru care a primit premiul C.C. al U.T.C., sînt traduse din acest volum cît și din „Neue Literatur“. (Wagner pregătește în prezent alte două volume: „Invasia ceasornicelor“ și „Parcă planeta ar dormi“. Totok pregătește volumul intitulat „Socializarea sentimentelor“)

Excelenta tălmăcire a textelor de față aparține poetului Andrei Ujică, coautor al multdiscutatei cărți „Texte pentru Phoenix“.

OTTO WILLIK

Înotul pe spate

în abisul
dintre rîndurit
eu exerseze
înotul pe spate
(asta îmi permite să vizez
dar cere și o
maximă concentrare)

Argument

îmi place
cînd mi se spune
banca
pe care stai
e proaspăt vopsită

îmi place
fiindcă vreau
să v-o spun verde în față

Repros

cel dinții om
care a pășit pe lună
a rostit atunci
miliocanelor
de-auscultători
un speech
pregătit dinainte

Romanță

munca dormea
poezia dormea
pacea dormea
vîntul dormea
și asta cînd (garda elvețiană)
a întreprins (tentativa de puci)

munca s-a trezit
poezia s-a trezit
pacea s-a trezit
viitorul s-a trezit

și asta cînd (garda elvețiană)
a întreprins (tentativa de puci)

munca se transformase în pace
poezia se transformase în viitor
și asta cînd (garda elvețiană)
a întreprins (tentativa de puci)
munca s-a pacificat
poezia a ajuns futuristă
și asta cînd (garda elvețiană)
a întreprins (tentativa de puci).

RICHARD WAGNER

Traducere din limba germană
ANDREI UJICA

cronică de carte

Corneliu Barborică

Istoria literaturii slovace

Chiar dacă scopul principal al cărții apărute sub semnătura conferențiarului universitar dr. Corneliu Barborică (traducător din limba cehă și slovacă, specialist în problemele culturii acestor popoare) este introducerea cititorului român în atmosfera unei literaturi mai puțin cunoscute din lecturi directe (și, în acest sens, gradul de funcționalitate al cărții crește prin includerea în notele și referințele bibliografice finale a „Versiunilor românești din literatura slovacă — în volum“), meritul principal al lucrării nu rezidă, în primul rînd, în valoarea ei informativă.

Virtuți incontestabile, ca viziunea multilaterală (metodologic vorbind, mișcarea literară este privită în condiționarea ei complexă, de la factorii istorici, politici, economici la interferența cu factorii culturali propriu-zisi), informarea bogată și riguroasă (întemeiată pe o minuțioasă cercetare personală), orientarea clară într-o sferă largă de probleme, înzestrarea autorului pentru judecățile de valoare (căci „în istoria literară faptele nu pot fi despărțite de evaluarea lor“ p. 5), spiritul critic și, deopotrivă, simțul proporțiilor (care cotzură, la menținerea echilibrului între opiniile proprii și aprecierile consacrate de istoria și critica literară slovacă) sporesc interesul studiului în discuție și din punctul de vedere al lectorului „profesionist“.

Respingînd ideea cuprinderii diacronice exhaustive a literaturii slovace, plasată în context general-cultural, autorul oferă o sinteză întemeiată pe selecția celor mai semnificative aspecte „în raport cu mersul literaturii universale, precum și cu fenomenul literar și cultural românesc“ (p. 5), sinteză care vizează astfel cercetarea comparativă și perspectiva interdisciplinară. Literatura slovacă este așadar prezentată cititorului ca formă de angajare spirituală, socială și politică într-un proces istoric definit pe două coordonate: național și universal.

Ideea centrală a cărții devine afirmarea treptată și nu rareori anevoioasă a literaturii slovace (univers „de asemănări cu universal literar european“ dar și de „diferențe specifice“), cu individualitatea ei distinctă de astăzi, aliniată — în forme și direcții proprii — la mersul și ritmul cultural european, în momentele sale cele mai semnificative (Medievalitatea slavonă, Medievalitatea latină, Umanismul, Renașterea, Barocul, Iluminismul, Romanticismul, Realismul).

Inscrisă într-o asemenea viziune amplă, care include direcțiile paralele de dezvoltare a artei, filozofiei, activității teoretice etc., mișcarea literară slovacă înregistrează o evoluție istorică și, în final o creștere calitativă de la epoca săracă în scrieri a medievalității spre literatura renascentistă din a doua jumătate a secolului al XVI-lea (rezultat, mai ales al influenței culturii umaniste din Boemia) spre literatura descriptivă, rareori dominată de ambiții estetice din secolele următoare (sec. XVII—XVIII), spre literatura popularizantă a iluminismului și, mai departe, prin structura literară eterogenă din epoca romantismului la omogenizarea și clștigul valoric sub semnul realismului. La afirmarea ei deplină în secolul nostru, după constituirea statului independent cehoslovac.

Conștiința specificității spirituale, culturale și lingvistice slovace reprezintă un factor constitutiv de prim ordin în istoria națiunii slovace moderne.

Abordarea comparativă care are în vedere, pe plan mai restrîns interferența fenomenului literar slovac cu cel românesc și care sporește „coînteresarea“ afectivă a publicului nostru cititor, privește îndeosebi influența lui Eminescu, ca factor de legătură cu romantismul european, asupra lui Ivan Krasko, întemeietorul poeziei slovace moderne.

Relevînd aportul specific al poporului slovac la îmbogățirea tezaurului culturii și literaturii europene, cartea lui Corneliu Barborică reprezintă, la nivelul unei exegeze temeinice și interesante, alături de eforturile oamenilor de cultură slovaci (și e suficient s-o amintim aici pe dr. Jindra Husková) o contribuție importantă la consolidarea binelor relații dintre țări și popoare, prin cunoașterea reciprocă a creației spirituale, cunoaștere ce înlesnește pătrunderea valorilor naționale în circuit universal.

Lector univ. DOINA BABEU

RECENZIE

RECEPTAREA ARTEI

Valabilitatea în timp și spațiu

Parcursul unui caiet de literatură, artă și cultură al cenaclului „Semenicul” impune impresia unei izbutințe a scrisului, întrucât transpare cu claritate nu numai un evident scop militant educativ, dar și un simțămînt de plinătate, el însuși agreabil.

Cenaclul „Semenicul” este demult o prezență notabilă în peisajul de creație și de autentice preocupări literar-artistice din literatura noastră. Am fi tentați să spunem literatura noastră de masă, adică acea literatură care, programatic, se îndreaptă spre mase.

Impresionantă rămîne aderența unor remarcabile forțe creatoare la ideea de cenaclu, atît din municipiul Reșița, din județ, cît și din țară, ceea ce arată că literatura reșițeană este integrată procesului literar-artistice contemporan, se circumscrie înaltelei comandamente educative.

Prilejuit de amplele manifestări sub semnul „Cîntării României” în omagialul an 1977, ultimul caiet „Semenicul”, în cuprinsul celor 68 de pagini fixează cîteva coordonate exemplare, vrednice de

Caietul de cultură și literatură al cenaclului literar „Semenicul”

toată atenția: „Politică și cultură”, „A patriei cîntare”, „Condiția poeziei patriotice”, „Cîntarea României”, „Cetatea de foc”, „Cenaclu”, „Istorie”, „Restituiri”, „Literatura Caraș-Severinului”, „Critică — istorie literară”, „Arte”, „Lingvistică”, „Cărțile noastre”, „Documentar”, „Arhiva foto a Semenicultului”, „Literatură universală”, „De la A la Z”. Caietul se deschide cu articolul „Cîntarea României” — un festival al muncii și luminii” semnat de Eugen Someșan, președintele Comitetului pentru cultură și educație socialistă al județului Caraș-Severin.

De asemenea semnificativă, este ancheta Semenicultului despre condiția poeziei patriotice într-unind opiniile scriitorilor și criticilor: Ioan Alexandru, Gheorghe Azap, Ion Cocora, Cezar Ivănescu, Emil Manu, Dan Mutașcu, George Suru, ale lui Laurențiu Ulici, Ion Potopin, anchetă realizată de Ioan George Seitan.

Paginile de poezie reunite sub semnificativele capitole „Cîntarea României”, „A patriei cîntare” aduc poezii de convingătoare forță expresivă din creația poezilor Gheorghe Azap, Nicolae Irimia, Olga Neagu, Nicolae Sirbu, Ioan George Seitan, Cornel Oțelaru, Dan Andreescu, Valeria Negovan, C. M. Murgu, Constantin Chihotaru, Iosif Caraiman, Octavian Doclin, Carmen Lăpușteanu, Sabin Opreanu mulți dintre aceștia fiind tineri poeți, unii premiați la concursuri tematice de poezie.

Reușite sînt și paginile de proză, mergînd de la reportaj pînă la eseu și teatru.

Reșița, cetatea de foc, locul unde se veghează neîntrerupt, unde mîinile harnice nu obosesc niciodată, iar inimile nu îmbătrînesc, Reșița și oamenii ei se arată în culorile calde ale artei și literaturii socialiste, militante, angajate. Există aici, în Reșița și în viața ei intensă și bărbătească ceva mare. Fiindcă aici strălucește ceva din esența prezentului nostru socialist, făuritor de oameni mereu tineri, care întrunesc în ființa lor, în trăirea lor trăsături de epopee după cum notează Anton Breitenhofer.

Poate cea mai vizibilă trăsătură a literaturii publicate în Caietul Semenicult este comunicarea cu realitatea, întoarcerea spre fapte de muncă și de viață, spre înălțarea celor mai alese sentimente cetățenești și patriotice. Important este faptul că din această superioară angajare tematică, reatorii reșițeni făuresc însuși resortul valoric de frumusețe al artei pe care o edifică, o discută și o promovează.

Dorința de a comunica, de a găzdui în paginile caietului a unor nume cunoscute, de prestigiu, Virgil Carianopol, Dan Mutașcu, Pavel Bellu, Anton Breitenhofer, Ioan Alexandru, Francisc Kiraly, grija constantă pentru valorile cultural-artistice pene ale acestui colț de țară sînt alte coordonate ale caietului.

Și sîntem de acord că harnicii confrăți reșițeni membri ai cenaclului „Semenicul”, pe care cenaclu „Pavel Dan” de la Casa de cultură a studenților din Timișoara, i-a vizitat nu demult în cadrul unor schimburi de experiență, au temeinic munca lor pe care Gheorghe Jurma o exprimă într-un articol publicat în caiet: „Baza de masă a literaturii”.

Asist. univ. VIOREL I. BOLDUREANU

Un contemplator contemporan al vechilor piramide va simți cu totul altceva decît anticul felah. Receptarea operei de artă-piramidă este deci determinată în timp. Dacă piramidele în antichitate reprezentau simbolurile puterii (asupra morții), atunci această semnificație s-a pierdut pentru epoca noastră. Observatorul contemporan va raporta natural, într-un mod rațional, capacitățile meșteșugărești calitativ înalte ale creatorilor la pretenții de ordin estetic. Sentimentul fricii la contemplarea piramidelor a dispărut la contemporan. Piramidele au suferit de-a lungul timpurilor o schimbare semantică. Această schimbare constă în interdependența strînsă a cunoștințelor culturale (a gustului, a educației estetice etc) ale unei epoci raportată la alta.

Fără îndoială, opera de artă este determinată și din punct de vedere social. Principiul dialectic: cauză-efect, relația între cauzalitate și durată, joacă un rol important în receptarea artei. Orice schimbare este rezultatul unei interacțiuni. Efecte identice sînt produse de cauze identice în condiții identice. (Una și aceeași cauză, poate produce efecte diferite și același efect poate avea cauze diferite).

Prin premise istorice determinate, obiectele-artă își schimbă nu numai importanța dar și identitatea. Piramidele constituie pentru noi altceva, pentru că 1) nu împărtășim concepțiile religioase ale contemporanilor faraonilor, și 2) nu sîntem afectați de relațiile de putere reprezentate în aceste ansambluri arhitectonice. Noi stăm în fața acestor mase compacte de piatră cu o sensibilitate nouă Dieter Wellerhoff scrie: „Noi observăm această cultură străină, vîrsta ei cît și distanța noastră istorică; piramidele devin martorii schimbării istorice și ai deșertăciunii puterii, cu toate că inițial reprezentau durată împotriva morții”. Explorarea arheologică poate să deschidă premisele vechi de receptare. De aici rezultă o perspectivă dublă în care se suprapune însemnătatea veche (aflată) și cea nouă (intervenită). Un cod reconstruit cît și posibilitatea descifrării (interpretării) acestuia, plus mai tirziu un cod îmbogățit, dau operei de artă noi valențe interpretative. Sentimentul relativității unor semnificații ale culturii este de neîgăduit.

Pe noi ne interesează mai mult modalitățile și posibilitățile receptării în era tehnicii. Posibilitățile de a face cunoscut publicului operele de artă, au crescut enorm prin mass-media modernă cît și prin descoperirile tehnico-științifice. Revoluția tehnică dar și industrializarea au contribuit la crearea unei noi perspective asupra artei. Nu numai consumatorul dar și creatorul de artă stă nedumerit în fața exploziei științifice ce se desfășoară în fața ochilor săi, și care-i provoacă chiar un sentiment de dușmănie față de aceasta (mai ales în societatea capitalistă tirzie). De multe ori se pare că arta nu poate ține pasul cu știința.

Criza culturii și artei, despre care se vorbește adeseori în capitalism, își are în primă instanță rădăcinile în această (aparentă) discrepanță între artă și știință, pe care artiștii caută s-o depășească. O estetică normativă este în curs de dispariție. „Nu se mai poate vorbi de opere, ci de concepte. Năruirile (...) au o valoare informațională” (D. Wellerhoff). Cînd arta a fost deestetizată (fenomen simptomatice pentru arta modernă — mai ales pentru arta pop), dacă este doar o percepție înscenată, atunci nu trebuie să ne mire faptul că Bloch afirmă că întreaga artă modernă este decadentă. Pentru Walter Benjamin, revoluția tehnico-științifică deschide posibilități cu totul noi: prin reproducerea tehnică a operei de artă obiectele de artă devin obiecte de întrebuintare. Noile posibilități tehnice permit oricui să se manifeste artistic. (fiecare poate să filmeze, să facă înregistrări pe bandă magnetică etc). Prin aceasta se ajunge la așa numita democratizare a artei. Cu toate acestea, posibilitățile tehnice nu pot crea o nouă conștiință (să fim cont și de factorul manipulare). Dacă „reproducibilitatea tehnică a operei de artă” (Benjamin) duce spre o „democratizare a artei”, atunci iau naștere în mod inevitabil și noi probleme de receptare.

În primul rînd principiul identificării cu opera de artă duce spre kitsch. Opera de artă trebuie gîndită de către consumator. În al doilea rînd „una dintre condițiile formării kitsch-ului este și schizofrenia socială, dedublarea omului într-o ființă obișnuită și o personalitate remarcabilă, în timp ce în realitate ni se infățișează filistina unitar și cenușiu” (Hermann Istan). Cauza acestei schizofrenii după Marshall McLuhan „este poate consecința inevitabilă a alfabetizării”.

Educația estetică socialistă ține cont de teza marxistului Ernst Fischer, care afirmă că „Gustul fiecărei clase victorioase este de obicei, la început, ultimul gust al clasei învinse, iar tendința este de a construi o viață nouă în spatele unei fațade vechi. (...) La fel și clasa muncitoare, după victoria politică, adoptă adesea la început gustul micii burghezii. Se produce atunci o distanțare între ideile artistice a numeroși intelectuali progresiști și cele ale majorității clasei muncitoare”.

Receptarea operelor de artă presupune un om nou, cu simț de discernămint marxist.

Opera de artă poate fi deci receptată în n variante. Individul receptor x1 vede altceva în opera de artă y decît individul x2.

Propunem cititorilor noștri poezia (opera de artă y) „Pantera” de Rilke spre a fi „contemplată”.

Traducerea aparține lui Al. Philippide. Privirea ei de grație atîta s-a lovit încît în ea nimic nu mai păstrează. Și parcă mii de grații trec neconținut și după grații lumea încetează.

Al pașilor puternic mers marînt ce-ntr-un minuscul cerc se învîrtește e ca un dans al forței în jurul unui punct în care-o amelițată voință s-odihnește.

Dar vîlul ochiului, din cînd în cînd, se-nalță. — O imagine pătrunde, prin liniștea-neordată a trupului trecînd, și piere-n golul inimii profunde”.

— Critica literară tradițională (dar și manualele școlare) se folosesc de obicei de principii estetice în conformitate cu gustul și concepțiile poetului german neo-romantic, în alcătuirea unor exegeze. Rilke a fost și poetul așa numit DINGGEDICHTE (Ding — lucru, Gedicht — poezie). Dacă Rilke stă între „criza orfică și umanism” (Gh. Grigorescu) sau este numit un poet al „inexprimabilului” (W. Aichelburg) etc, etc., atunci vrem să cităm un fragment din „Jurnalul de lucru” (Arbeitsjournal) al scriitorului marxist B. Brecht, în care se referă la sus numita poezie: „Pantera” și în care exprimă judecăți (materialist-dialectice) asupra acestui poet estetizant și neangajat:

„2. 8. 40
(...) vorbim despre Rilke, sau despre dezvoltarea gustului pe scoteala apetitului. aici iarăși apare „delicatețea” burgheziei germane, delicatețea parvenitului, unde răzvrătutul lipsește, lipsește școala burgheză, salonul fin lipsește în Germania, aici nu există nici capitala cu o piață literară centrală, cu un forum arta nu are viață, viața este cauza artei. Aici nu există poezii cu sentimente ci poezii despre sentimente. Caracteristică este „celebra” (natural că nu există nici așa ceva ca o adevărată glorie) poezie a lui Rilke despre panteră. Apare un suprimat căruia i s-a furat libertatea: aristocratul! Frumusețea bestiei, nevino-văția într-un sens superior, natura pe care s-o cercetăm. Micul burghez poeziază această afacere, își explică incompetența. Și totuși se întrebă: ce trebuie să simtă cel care a căzut în mîinile noastre? — de altfel nu este vorba de aristocrația germană, ci de cea franceză, cea străină...”

OTTO WILK

P. S. Propunem cititorilor noștri să ne trimită părerile lor despre poezia „Pantera” de Rilke.

M. BÎRSILA

MEȘTERUL MANOLE

Ana nu mai geme
Din trupul ei s-a născut trănăcia.
Din sufletul ei s-a născut frumosul.
Iată, vine Vodă și scările sînt luate.
Nouă meșteri mari, calfe și zidari,
vor să sărute
pentru ultima dată buza fierbinte a
pămîntului.
Pămîntul i-a primit cu brațele
deschise

E singur acum. Și-i tare trist Manole, meșterul cel mare. Ochii lui trădează suferință. Își lipește palma de peretele clopotniței. Are ceva din căldura Anei. Din sufletul ei. Are ceva din sudoarea celor nouă tovarăși.

Își amintește și acum ce a fost și cînd. În ziua aceea căuta un răspuns. Cineva i-a șoptit să zidească pe primul drumet întîlnit și zidul nu se va mai surpa peste noapte. Iscodise atunci în jurul său, dar nu fusese nimeni care să-i vorbească.

„Să fie gînd de-al meu?”
Era sigur că ascultînd sfatul va reuși.
„De ce am fost atît de sigur?”

Cînd Ana gemea prinsă în piatră, s-a îndoit de sfat și ar fi vrut să dărîme totul ca să-și salveze soția.

„Manole, meștere Manole, pune suflet în ceea ce zidești. Din suflet frumosul se va naște” — auzise atunci în minte.

„Să fi fost doar un gînd de-al meu? Nu știu, nu-mi dau seama.”

Iată acum frumosul. Dar plin de durere, căci Vodă a vrut să-l pună în colivie.

Manole privea spre munți. Aiurea zburau gîndurile. Poate, trebuia să fie el drumetul. Poate... poate...

În zare s-a născut un val de ceață. S-a ascuns și soarele. Taie vîzduhul lipsit de adieri. E liniște adîncă.

„Totuși, n-a fost ceva din mine, n-a fost doar un gînd de-al meu. Dar cine sau ce anume. Aș fi gîndit și eu la fel?”

În minte-i vine vechiul vis, în care el, Manole, înalță în albastrul cerului case mari, case roșii, galbene, verzi, albe, unde stau oameni veseli și fericiți.

„Trebuie să trăiesc. Altfel visul meu va pieri. Am să trăiesc... Dar cum să cobor? Fericele sînt păsările că zboară!”

În amurgul violet, sus pe schele, un om își prinde de umeri două aripi uriașe.

„Dacă scap cu viață, scapă și frumosul din mîinile lui Vodă. Case mai minunate voi construi și în ele voi pune suflet din sufletul meu.”

Privește în jos și simte un fior.
„Unde mi-e curajul? Ana zace tînută între lespezi și eu... eu...”

„Tu, Manole, meșter bun, să vii la noi!”

„Cine-mi vorbește? Cine sînteți, unde sînteți voi?” — strigă omul.

„Te așteptăm să vii!” — i se răspunde.

Simți un nod în gît. Încearcă să înghiță, dar nu reuși. Fața i se crispă. Își strînse pumnii, scrișnind din dinți.

„Parcă nu mai sînt eu. Eram stăpîn

pe mine însuși. Unde mi-e puterea? De ce gîndesc așa? Ce se întîmplă? Încep să înnebunesc tocmai acum?”

Îi cuprinsese căldura, apoi o senzație bruscă de frig îl făcu să tremure.

„Aripile-mi sînt bune. Trebuie să încerc. Noaptea mă ascunde de oamenii lui Vodă.”

Sare.
O aripă se frînge. Trupul dispare înghițit de întuneric, chemat de șoaptele țărînei.

„Dar cum de am rămas aici? Eu am sărit. Sînt convins că am sărit. Unde-mi sînt aripile? Visez sau nu sînt eu? N-am nici trup, nici mîini... Și totuși simt, simt că sînt aici sus, pe acoperiș. Aud, aud acum un vuiet prelung, un tunet, deși senin e cerul. Vine de jos, de acolo unde mi-a căzut trupul. Am rămas fără trup! Ce se întîmplă?... Văd că pămîntul se despică în două, văd...”

O clipă, doar, zări Manole inima pămîntului, o masă imensă, incandescentă ce vru să țîșnească în libertate, tînjind, poate, după lumina soarelui de mult apus, dar, speriată de atîta întuneric și tăcere, se ghemui în matca ei. Un glob scinteietor, zămislit de așincuri, sparse găoacea aprinsă, începînd să urce încet, încet.

„Vine sfîrșitul! Mi-au furat trupul și acum vor să mă ducă în iad, să mă chinuie...”

„Nu există iad, Manole. Nu-ți fie teamă. Sîntem noi!”

„Voi... voi...”

Globul urcă, urcă mereu. Iată-l aproape de Manole, iată-l cum se colorează în roșu, se lungeste în formă de fus și prinde a se învîrți amețitor. A ajuns în dreptul schelei. Se oprește în loc. Își pierde roșul de jărătic și se confundă în violetul amurgului, în nemișcarea naturii. Se deschide încet o ușă. În cadrul ei se ivește o siluetă. Apoi, încă una.

„Veniți! Iată-mă, sînt eu, Manole. Sînt al vostru. Luați-mă unde vreți. Dar... nu mai înțeleg nimic. Vă cunosc, v-am mai văzut. Parcă ați venit din visele mele. Sînteți aici, în fața mea. Vă simt răsufarea... Sînteți oameni adevărați?”

„Meștere Manole, noi am venit din alte timpuri.”

„Trăiesc sau nu trăiesc?”

„Vino cu noi să te bucuri de frumosul născut din visul tău, din durerea ta. Vino în viitorul tău” spuse unul din oameni.

Un fulger verde despica pămîntul și fusul dispăru în locul unde se născuse.

Pe cer, a căzut o stea.
Meșterul a renăscut.

Meșterul trăiește.

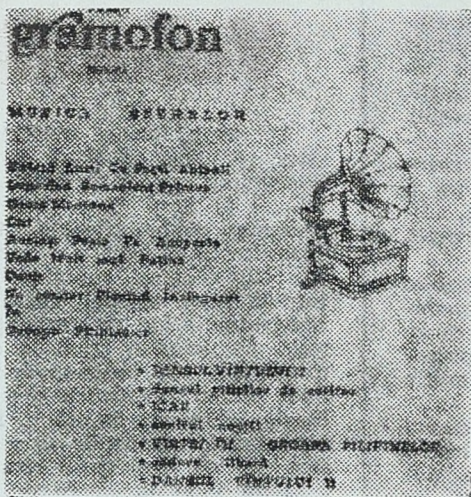
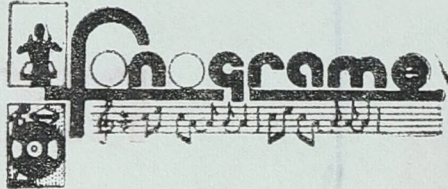
Meșterul trăiește.

Printru noi, în noi.

Meșterul va trăi

Mereu.

DUȘAN BAISZKI

Jazz Sibiu '77

An de an organizatorii Festivalului românesc de jazz caută să ofere publicului larg imaginea mișcării jazziste de la noi, într-o distribuție cât mai completă de muzicieni și formații. Ediția din acest an (a VII-a) a înfăptuit cel mai bine acest deziderat, reușind — de-a lungul a trei gale — să aducă în scenă 14 formații, în majoritate, eterogene ca stil și mod de exprimare.

În prima seară au debutat în festival două formații studențești ciujene. Primii, **Conservatorul Dixieland Band**, au adus în fața publicului atmosfera începutului de secol prin piese clasice dixieland, în care s-au remarcat trio-ul de suflători și secția ritmică. Cea de a doua, formația **Modal Quintet**, cu numeroase premii obținute la festivalurile studențești, și-a confirmat valoarea alături de muzicieni profesioniști și în fața unui public mai exigent — al unui festival de jazz. Este meritul lor, înaltei tinute artistice și a seriozității cu care acești tineri fac muzică. Chiar dacă compozițiile lor, „Liniște”, „Omagiul lui Ravel”, „Din adîncul pămîntului”, „Pasărea de gînață” nu au fost pur jazzistice, ci de factură progresivă, ele au dovedit o elaborare minuțioasă, un ritm și o culoare sonoră nouă. În progres, față de anul trecut tinerii bucureșteni **Dragoș Nedelcu**

(p) și **Bogdan Cristea** (cb) au cântat cu atîta generozitate că au ținut locul unei formații întregi. La fel de generos a fost și publicul care a răsplătit cu aplauze la scenă diversă compozițiile „Bocet” și „Crim”. Prima gală a fost încheiată de formațiile sibiene Trio (iar apoi Septet) Radu Ghizășan și Vocal Jazz Quartet. Evoluția prima, dominată de reluări ale unor piese străine, nu a reușit să confirme buna impresie pe care au făcut-o la ediția precedentă. Aprecierea mea din acest an, față de formația **Radu Ghizășan** este legată de lucrările semnate Andrei Colompar, „Mugur sub zăpadă” și, atît de vibrantă, piesa de inspirație folclorică „Bătuta”. O prezență agreabilă au constituit-o **Vocal Jazz Quartet**. Permanent în căutare, preocupat de reînnoirea repertoriului, au dăruit acestei ediții excelente prelucrări folclorice „Miraj”, „Izvoarele”, „Urstioarele”, dar și piese tradiționale cu texte românești adecvate.

Formația **Marin Pechea** — București (cunoscută cu numele de **Cromatic**) a fost cea care a deschis a doua gală. Program de piese jazz-rock din repertoriul internațional susținut cu vigoare de suflători, dar pe un fond muzical sărac. Discutabil și dezaprobat a fost „show”-ul formației, care nu se pretează unui festival de tinută cum este festivalul sibiian de jazz. Surpriza grupului, naștul Stanclu Simion, a demonstrat calitățile acestui instrument pentru jazz. Dacă la început Tema folclorică din Ardeal, a fost doar o interpretare obișnuită, în partea a doua a conținut câteva momente jazz-rock izbutite.

Formația **Titel Popovici** — Iași a readus publicul în atmosfera atît de divină a jazzului. Swing plăcut, cu soluri echilibrate, au cucerit piesă cu piesă publicul. Demn de

lăudat programul lor compus în întregime din compoziții proprii. Iată-le: „Blues”, „Ploaie cu soare”, „După iuturi”, „Regăsire”, „Mecaguri ieșene”, „Meditație nocturnă”, „Călătorie cu surprize”, **Trio Adrian Enescu** — București. Un experiment nou și totodată o premieră în festival — prezența unor instrumente neobișnuite pentru jazz ca: sitar, tabla, alături de fluiere, percuție și pian, făcînd simțite sonorități indiene și bizantine în compoziții admirabile. A urmat un „regal”, formația **Marius Popp**, „6 oameni de aur”, Alin Constanțiu (cl, sax), Eugen Gondi (ds), Sorin Movileanu (gb), Costin Petrescu (pc) — ex Phoenix, Marius Popp (ep), Peter Werthelmer (sax), au „luptat” cu instrumentele depășindu-se unul pe altul într-o competiție jazz-rock în care nu au lipsit nici bisurile. Remarcabilă compoziția lui Marius Popp „La taifas”.

Ultima gală a cuprins trei big-banduri. Primul, cel al Casei de cultură a studenților **Grigore Preoteasa** — București condus de **Gabriel Mărgărit** s-a făcut remarcant prin „Blues nr. 1” și emoționanta, prelucrare folclorică „De-ar fi dorul”.

Sărîm peste ordinea de desfășurare a galei, vreau să amintesc momentul cel mai solemn al festivalului, evoluția cuplului **Johnny Răducanu** (cb) și **Radu Goldis** (g). Sala a amuțit, foloreporterii au încetat să-și declanșeze aparatele pentru a asculta contrabasul lui Johnny pingînd în Menuetul din „Ana Magdalena” de Bach, apoi monumental în „Alone Together” a lui **Ron Carter**, în continuu „drive” și plin de „feeling” așa cum a fost întotdeauna. Cuvintele mele rămîn neputincioase în fața acestui minunat artist, fără de care e greu de imaginat acest festival.

Jazz modern, de ultimă oră a prezentat în festival formația **Gramofon** — Timișoara, a lui Paul Weiner. Sunete noi (moog synthesizer, clopote, triangluri) s-au împletit cu cele ale instrumentelor obișnuite într-o lucrare expresivă, alcătuită din șapte piese și intitulată „Muzica sferelor”. A impresionat abundența percuției asigurată de colaboratorii formației Puiu Zaharia Ursulescu și Luis Alberto Avila Diaz din Venezuela, student în anul pregătitor la Universitatea Timișoara. Din motive de spațiu vom reveni în numărul următor cu alte amănunte despre muzica Gramofonului și vom da lămuriri asupra programului de sală (reprodus mai sus), cu care formația s-a prezentat la festival.

Celelalte două big-banduri, cel al **Caselor armatei Cluj-Napoca**, condus de **Radu Odeșteanu** și cel al **R-TV**, condus de **Sile Dinicu** au prezentat o adevărată istorie a jazzului, de la piese dixieland, blues, piese New Orleans, la interpretări clasice (Gershwin) și bossanova. Piesele — prezentate admirabil, într-o tinută elegantă, de instrumentiști de clasă, extraordinari, interpretări perfecte... dar arhicunoscute și cîntate (chiar și în festivalul sibiian, unele chiar de aceiași formații) și nici una originală. Știm că aceste formații practice ocazional jazzul, am văzut sala „aprinșă” la auzul unor piese îndrăgite, sau cîndva îndrăgite, dar... sîntem o revistă tină, ră și exprimăm o opinie tină. Credem că noțiunea de festival implică și pe cea de creație. Acum cînd se poate vorbi de un jazz național, cînd există formații și muzicieni inovatori semnatari ai unor opere de referință ale jazzului românesc, acum cînd s-a trecut de perioada de pionierat, credem că ar fi bine (dacă nu necesar) ca o condiție de participare la festival să fie creația originală. Alături de aceștia poate exista o patra gală (prima de fapt) pentru cei care prezintă numai reluări și aranjamente din repertoriul internațional. Și la această ediție ponderea cea mai mare a constituit-o acest fel de muzică. Dacă toată această energie ar fi fost folosită pentru a crea ceva simplu, românesc, și nu a limita ceea ce este deja abandonat și în țările de origine, am fi fost cu toți mai cîștigați.

Deși acest festival a lansat 32 de noi piese românești de jazz, trebuie să recunoaștem, cu regret, că ponderea cea mai mare au avut-o cele străine, într-o ediție înscrisă în Festivalul național „Cîntarea României”. Din acest punct de vedere (esențial), evoluția din acest an nu a atins nivelul celei precedente, chiar dacă participanții au dovedit o notă mai mare de profesionalism.

În grupajul de mai jos, cîțiva din „monștrii” (unii sacri) ai acestei ediții, de la stînga la dreapta: **Marius Popp**, **Johnny Răducanu**, **Adrian Enescu**, **Sile Dinicu**, **Radu Goldis**, **Paul Weiner**, **Gabriel Mărgărit**, **Marin Pechea**. Fotografii au fost realizate în festival de către **Fred Nuss** și reproduse cu permisiune, după „Tribuna Sibiului” căreia îi mulțumim pe această cale.

IOAN BĂCALETE

IN SESIUNE

Culmea...
 ... discreției: examinatorul; știe și nu spune.
 ... norocului: să pici la examen... de la etajul I.
 ... rebusismului: să dezlegi cuvintele încruciate de pe biletul de examen
 ... insensibilității: să fi examinator și să nu ai dureri de cap când răspunde studentul.
Și sfat: Nu depozitați morcovi de sesiune în cantități supranormative. Nu avem suficienți iepuri!

PLETOS

Meciul dintre foarfecă și păr a fost câștigat de foarfecă prin neprezentare.

REAL

Dintre marile adevăruri face parte și minciuna.

INTREPRINDERE OPTIMISTA

(Când cu ciurul se umple butoiul)
 Oftatul se prelungește peste pătura încălzită. Se trezise bărbatul.

Ciocnită în smalțul ceștii, lingurița anunța scurta vacanță de duminică.

Mașina potienindu-se apropie albastrul lacului în care de îndată își infipse acul undiței. Inserarea surprinse statuia care cu undița în mână veghea.

Noapte și zi.

Biroul cu aceeași față gânditoare. Telefonul țipă scurt. Mîna fixă iute receptorul, răspunsul periclitînd — prin tîrîre — urechea de la celălalt capăt al firului: „Nu vă fie teamă, curînd vă vom expedia cele trei tone de pește comandate!”

EDITORIAL EXTERN

CINSTE ȘI AVUȚIE

Nu văd, nu aud, nu spun nimic, zise struțul ascunzîndu-și creștetul în punga cu bani.

EXPLICAȚIE

Tinărul de astăzi trebuie să aibă vederi largi; de aceea caută o slujbă de-ies ochii din cap!

POSTULUI „EUROPA LIBERĂ”

Lecția despre aer nu o va putea ține cel care a fost o viață întreagă scafandru. (Și așa de prea multe ori a intrat la apă!).

★

Piatra, lipsită de viață cum e, poate vorbi, așadar, cu atât mai mult, și oamenii cu inima de piatră. (Piatra însă nu poate minții).

EMERIC SZEKELY

EPIGRAMA

Unui student la A.S.E.

La cursuri treaba-i merge bine,
 Cît timp se poate ocupa,
 Cu „Plan” și „Credit” maica bună,
 Iar cu „Finanțele” papa.

Justificare

Bobocul criticat, în fine,
 La „seminar” de ce nu vine,
 Răspuns scurt și cu tupeu!
 — Să fie clar, eu sînt... ateu!

DIMITRIE JEGA

Unui studente căsătorite „din interer”, cu nepotrivire de vîrstă.

A venit în Timișoara,
 Unde-i ALMA MATER
 Și, din toate, domnișoara,
 A ales un... PATER.

Unui student de la Filozofie

Te-am ascultat în sesiune
 Și-acuma, sincer, îți pot spune
 Că, pentru mine, rămîneai
 Un filozof, dacă... tăceai.

Unui student fruntaș de la

Matematică.

Imi spune orice profesor
 Că ești bătut de viitor
 Și că-n orașul de pe Bega,
 Vei fi și... Alfa și Omega.

Unui medicinist.

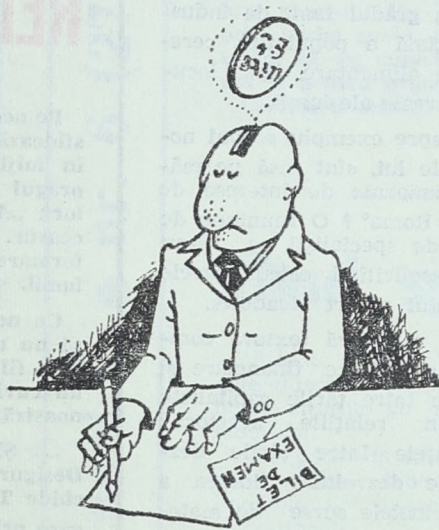
Anatomia, se-nțelege,
 Poți și „pe viu” s-o studiezi,
 Să te deprinzi ca să palpezi
 Omul bolnav dar nu... colege.

Dr. VICTOR GORȘCOVAZ
 Cenaclul umoristic „RIDENDO”

UMOR

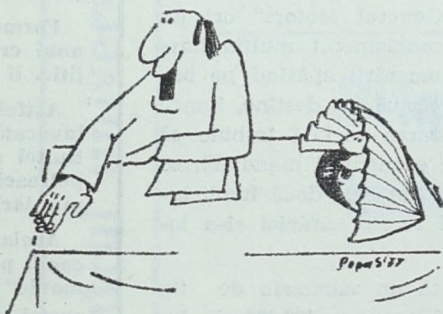
ÎN SESIUNE

... finanțe

... chirurgie

... I.A.T.C.

Moduri și mode

Lumea ca moda... moda ca lumea!

Spune: zgomot și noutate și bătaie puternice la ușile tuturor compartimentelor unui tren rapid, modern și dotat și scrie secolul XX. În această a doua jumătate de secol, cînd totul dovedește ineditul și spontaneitatea puterii de creație umană, acceptăm chiar două... uneori cu reținere, o panoramă de culori, de forme și sunete, printre care ne pierdem sau ne impunem. Aceasta este puterea de inhalare sau puterea de asimilare a tot ce este „lumea...”, lumea, acest fenomen cunoscut și necunoscut, lumea zilei de ieri, lumea noastră, lumea absolută.

Noțiunea de lume nu specifică întotdeauna o mulțime bine delimitată, cu atât mai mult cu cît, ne place sau nu să facem parte din ea. De ce?

Această lume l-a condamnat pe Julien Sorrel, această lume n-a fost la înălțimi eminesciene, această lume nu l-a iubit pe Straus, ca apoi să-l idolatrizeze, și tot această lume n-a vrut să danseze decît menuet. Peste cîteva „lumi” însă... a fugit pe lună, a început să cînte jazz, și pop, a început să poarte blue-jean-sul, în sfîrșit acest element de epidemie în lumea noastră a complexului studentesc, pe care am acutilizat-o din paginile colorate și filmele de coow-boy... noi, bineînțeles printre clădiri moderne și șosele asfaltate, iar alții, printre stînci și căderi impresionate de ape, cu convoaie neterminabile de caravane. Aceasta nu este comparație. Și noi muncim, pe băncile amfiteatrelor și laboratoarelor și mai ales avem nevoie de o „modă” a noastră în ținută.

Or să mai apară și altele, au fost și altele, stranii, foarte stranii chiar, dar lumea e o modă, o modă de a fi... iar ca moda, sîntem noi, cei de pe stradă, cei din camera noastră, noi cei intîmi cu noi înșine, plini de afecțiune tinerească pentru tot ce este nou.

Lumea studentescă are multe drepturi, chiar și în modă, se observă că se impune acest lucru, pe litoral, la munte și în toate locurile în care apăream Apărem și în tramvai — se poartă sau nu se poartă — dăm locul unei femei sau unui bătrîn?

Se poartă sau nu se poartă să mergem cu mîinile în buzunar? Deci sîntem maturi?

Poate însemna oare un gest de protest prezența noastră fizică și vestimentară într-o sală de concert, cu mîinile în buzunar, împotriva lumii care zice și face; uneori nu sînt cuvinte pentru asemenea gesturi, deși, înțelegem bine. Acest lucru, atît de acinsemnat în aparență cauzează de atîtea ori vociferări. Nu acesta este conflictul între generații. Nu culorile și nu moda, ei prezența impunătoare sau demnă de dojenală — nu așa sîntem tineri. Timpul a demonstrat chiar prin gînta matriarhală, vechea formulă contestată apoi cu succes.

Și pentru că timpul trece, pentru că vine sesiunea și nu este important dacă studiem îmbrăcați în bluejeans sau halat, pentru că moda există și nu se va termina încă mulți ani, ne integrăm la modul general. Lumea cea vorbărească, lumea cea tăcută, lumea oamenilor, a florilor, a vieții, lumea modei, este, încă bine observat, moda lumii, moda picturii, moda muzicii, moda sportului, moda noastră.

LIA LUCIA PETRIC

TEATRU

După cele trei zile ale teatrului de la Tg. Mureș se poate trage o singură concluzie: cadrele de specialitate, adică juriul doarește o singură direcție de dezvoltare: teatrul clasic.

Nu clasic în înțelesul clasic francez, ci în felul cum se joacă pe scenele teatrelor de stat, pentru un public care nici n-ar accepta altceva. Dar teatrul studentesc are ca public în primul rînd tineri, studenți care vor întotdeauna ceva nou, mai modern. Și aceasta s-a demonstrat și la Tg. Mureș, publicul apreciînd și spectacole care din partea juriului au provocat păreri negative.

Premiile s-au acordat în trei secțiuni, teatru studentesc de amatori, montaje literare și institutele de teatru.

La prima secție locul I l-au obținut brașovenii cu „Tinerete fără bătrînețe” de Eduard Covali. E unul din spectacolele care au reușit să satisfacă exigențele juriului și ale publicului în cea mai mare măsură. Profundul mesaj patriotic a fost expus într-o formă tinerească veselă, atrăgătoare. S-au jucat. Un joc care le-a adus aprecieri unanime.

Un exemplu contrariu a fost ocupantul locului II. Este vorba de colajul sibienilor intitulat „Atentat la independență”. O temă cu cerințe înalte, dar prea largă, pornind de la 1877, continuînd cu infiriparea fascismului în România și terminînd cu aspectele actuale ale neofascismului apusean. Deși juriul a fost nemulțumit de temele excesiv de cuprinzătoare pentru un spectacol, în acest caz n-au ținut cont de aceasta. Dar n-au ținut cont nici de celălalte lipsuri sibienii n-au reușit să facă față acestei teme, precum se cerea, s-au mîrginit la enumerarea monotonă a unor date și evenimente.

La secția montaje literare a produs o neplăcută surpriză formația bucureșteană „Podul” ocupanta locului II. S-au auzit în holul teatrului vorbe, că grupul ar fi avut de suferit, totuși am rămas mai sărac cu cîteva iluzii. Celebra formație studentescă, cel mai bun în ultimii ani... abia a reușit să se ridice la un nivel peste cel mediocru.

La studenții institutelor de artă teatrală cei mai buni au fost bucureștenii cu „Oedip salvat” de Radu Stanca. Un spectacol într-adevăr bun, încercînd chiar și o umbră de modernizare (scena goală).

În general însă spectacolele de la această secție au respectat „definiția” de mai sus a clasicului.

Dar au fost însă multe spectacole care i-au plăcut publicului (doar publicului). Aș enumera aici „Roua lumii din vatră” de Ion Minzatu de la Casa de cultură din Iași, „În căutarea sensului pierdut” de Ion Băieșu a universitarilor din Cluj-Napoca, etc.

Grupurile timișorene Thespis, Arhitectura, Thalia în limba maghiară și limba germană, grupul de pantonimă, n-au cîștigat aprecierea juriului, din contră au fost aspru criticate... Totuși spectatori au fost de altă părere...

Revenind la ideea de la început, sînt de acord că pentru a aprecia la un astfel de festival cu importanță majoră e nevoie de un juriu cu o experiență vastă. Dar ținînd cont de dezvoltarea teatrului modern, de existența deja a unui Grotowski, Brook sau Liubimov, ar fi necesar ca și la noi după aprecierea corespunzătoare a literaturii, muzicii, artelor plastice moderne să ajungem și la teatru.

TULIU KÖTELES

VALENȚELE CONȘTIINȚEI

Sumbre realități din lumea capitalului

„Doriți să-l asinați de D-1 Giscard d'Estaing? Nimic mai ușor. Economisiți un dolar și 25 de cenți și cumpărați revista americană Assassin. Coperta sa îl reprezintă pe Jimmy Carter văzut prin lentila unei puști cu lunetă.”

Astfel prezintă cotidianul francez „l'Humanite” apariția revistei americane „Assassin”, un veritabil ghid al ucigașului, un veritabil dicționar al crimei.

„Alt avantaj: dacă mașina vecinului face prea mult zgomot, aceeași revistă vă va învăța să fabricați o bombă, ce o va face să expodeze la prima hucătură. Un joc de copil!”

S-ar părea că este insuficient numărul crimelor înregistrate anual în țările occidentale. Reclamele și arta fotografică își aduc modesta lor contribuție la proliferarea asasinatelor: „Galeria de 8 metri lungime săpată de bandiți”, „Cumpărați impermeabilele clienților noștri, cei mai bine îmbrăcați bandiți ai secolului”, „Cumpărați cutitul maestrului Taie-Totdeauna”, „Un singur pistol-mitralieră pentru lovitura dumneavoastră: Pan-pan, recomandată de cei mai celebri gangsteri”

După plăcuta indeletnicire a lecturii revistei americane, cetățeanul are în față incredibila și pasionanta alternativă de a se transforma într-un criminal abil, într-un asasin consecvent și tenace.

Și aceasta nu este decât o față a crizei morale ce se accentuează pretutindeni în lumea capitalului cuprinsă de adinci convulsii și contradicții tot mai acute. Drogurile și furtul, discriminările și sărăcia, lipsa de drepturi și de securitate sînt probleme la fel de stringente și grave, pe care umanitatea le privește cu profundă îngrijorare. „Roza realitate” înfățișată de apologetii burghezi, propaganda atotîngăduitoarei democrații burgheze nu reușește să ascundă totuși subrezența și lipsa de viabilitate a unui sistem pentru care omul nu este decât un exacerbat, un autotomat, un supus al monopolurilor.

Capitalismul generează mizerie și miliarde, șomaj și inflație, dă naștere unor probleme de nerezolvat în contextul unei societăți bazată anacronic pe inegalitate socială, pe discriminare și profit.

MARIUS BOCERANU

Imprevizibilul, viitorul previzibil

Procesele dialectice din natură și societate, interacțiunile și legăturile reciproce sînt complexe. Analizarea și prevederea lor trebuie făcută evolutiv, dialectic, pe baza factorilor obiectivi și subiectivi din toate domeniile activității. Omenirea suferă acum de o boală acută: criza resurselor mondiale. Dezvoltarea economică din secolul nostru a cunoscut o amploare necunoscută încă în istoria zbuciumată a omenirii; forțele de producție se dezvoltă într-un ritm uimitor.

Cum vindecăm plăgile subdezvoltării? Ce trebuie să însemne o nouă ordine economică? Cum soluțio-

năm multiplele ecuații ale sistemului inechităților sociale? Care vor fi dimensiunile exploziei demografice, explozia aceasta vie de brațe de muncă și guri infometate?

În economia capitalistă se manifestă foarte accentuat începutul unei noi epoci de criză. Resursele naturale, după unele calcule nu prea optimiste vor fi deja terminate în anul 2150. Dar bineînțeles trebuie să specificăm că este vorba numai de resursele tradiționale cele pe care astăzi se poate conta, fără a apela la cine știe ce fantezii științifice. „Fata Morgana” va trebui în cele din urmă materializată. S-a dedus spre exemplu că la neutralizarea a 1 kg de antimaterie (obținerea ei rămîne o problemă) se degajă o energie de 1.000 de ori mai mare decît cea eliberată la dezințegrarea unui gram de uraniu 238. Aceasta este doar o eventuală întrezărire a unor vaste posibilități de soluționare a crizei energetice.

Criza energetică, poluarea, gradul înalt de industrializare, creșterea exponențială a populației, cerea tot mai mare de produse alimentare, lipsa locurilor de muncă, sînt probleme reale ale lumii.

„Clubul de la Roma” are spre exemplu scopul nobil de a salva lumea, soluțiile lui, sînt însă pe măsura rezolvitorilor, gemînd amarnic de interese de clasă. Ce este „Clubul de la Roma”? O reuniune de mari suverani financiari și de specialiști ce și-au propus să ne salveze, suprasolicitînd calculatoarele și amintind mereu de îndoliatul raport Meadows.

Criza resurselor mondiale afectează textura complexă a relațiilor politice, economice, financiare și de apărare militară existente între țările capitaliste și se manifestă prin relațiile acestora: se accentuează diferențele între țările dezvoltate și cele în curs de dezvoltare (lumea a treia) care constituie principalele surse de materii prime, creșterea dezechilibrului dintre populație ca număr și resursele de hrană ca necesitate imperioasă, puternicele sinuozități inflaționale ce afectează sistemul internațional de plăți prin starea de haos ce o instalează.

Și în mijlocul acestor probleme trebuie să fluture optimismul. Fiecare caută o soluție pentru a salva situația într-un fel sau altul. Modelele lumii sînt artificiale, sînt dictate de interese, ele elimină voit anumii factori iar aceasta duce la adevărate erori catastrofale. Membrii Clubului de la Roma, sau universității din Sussex (au dat și aceștia cîteva soluții și modele ale viitoarei lumi) uită însă niște lucruri esențiale. Uită rezolvarea problemelor sociale care au un rol primordial în evoluția societății. Atîta timp cît lumea este stăpînită de cîțiva oameni, atîta timp cît există încă un „General Motors” ori un I.T.T. (monopoluri de tip conglomerat multimiliardare) care conduc destinele omenirii apăsînd pe butoanele învățate să comande oecuri ori destine, lumea nu poate progresa. Reorganizarea socială trebuie să aducă cu sine o nouă ordine economică mondială, să reducă decalajul între țări, dintre cele două lumi, lumea banului și-a infamiei și lumea sărăciei și-a lacrimilor.

Ne putem oare închipui că un submarin de tip Pollaris costă exact cît două orașe a 100.000 de locuitori? Că numai motorul unui avion F. 111 face 700.000 de dolari, adică mult mai mult decît greutatea lui în aur? Că S.U.A. deține 615.000 bombe de tip Hiroșima?

Se întîmplă lucruri pe pămînt care întrec imaginația. Lumea deși îndoliată trebuie să prospere, problemele sociale politice și economice vor fi soluționate, resursele terestre nu sînt încă pe sfîrșite, mai ales atunci cînd colaborarea internațională va fi o certitudine, o verigă bine sudată în lanțul lung al realizărilor umane. Vom învăța astfel formula magică a vieții, n-o să mai căutăm formule de încheiere și-o să privim Terra ca pe ceva sacru, care înseamnă pace, prietenie, colaborare.

RADU MATEI TODORAN

„Presa contribuie la afirmarea concepției științifice, materialist-dialectice și istorice a partidului despre viață și societate, manifestă intransigență revoluționară față de concepțiile și pozițiile obscurantiste, retrograde și antiumanitare”.

DIN LEGEA PRESEI

RELIGIE ȘI FANATISM

Pe acești oameni, victime ale unei învățături care sfidează rațiunea, dezechilibrînd mintal, îi găsim în mijlocul nostru oferind unor tineri, aflați în pragul marilor întrebări, mărturii ale doctrinei lor; „Ai văzut ce seriu zierele?... inundația aceasta... cutremurul...” Ei nu caută în presă informarea, ci argumente „zdrobitoare” ale sfîrșitului lumii, sfîrșit — după a lor „rațiune” — inevitabil.

Ce ne cer acești oameni? Să dezicem de toate: să nu urmărim programele de televizor, să nu vedem filme, să nu participăm la viața socială, într-un cuvînt, să negăm tot ceea ce ține de existența noastră.

... Și se pretind cinstiți dîndu-ne nouă lecții! Desigur această „lecție documentată” o poate deschide Trif Nicodim din Jurilofca dobrogeană, cel care prin tirania demențială de care dădea dovadă, avea să determine 5 dintre cei 12 copii pe care i-a avut, precum și soția ajunsă la capătul răbdării, să fugă de acasă. Monstruoșitatea acestui decesat a mers pînă acolo încît în numele sectei și-a siluit propriile fete.

„Fericirea” familiilor de sectanți, precum cele ale „Iehoviștilor”, constă adesea în sustragerea de la serviciul militar, neparticiparea la activități școlare și obștești, citirea diferitelor materiale și însușirea conținutului lor. O astfel de familie are tînărul Andre Nicolae din Baia Mare, fugit din familia care-l obliga să facă parte din sectă.

Aceleiași doctrine i-a căzut victimă și eleva Marincaș Dinuca — readusă cu mari greutate pe făgașul normal al vieții — care refuza — datorită percepțelor sectei — participarea la viața socială a colegilor ei, cît și atît de umana donare de sînge (cerută pentru cea mai bună prietenă a ei!).

Formelor acestora „platonice” de manifestare a unui crez găunos, lipsit de orice fundament științific, li se adaugă fapte de o revoltătoare violență.

Astfel, pentru „scăparea de diavol” — atît de des invocată! — Giovanna Lucia Tiana, din localitatea Bultei (Italia), este obligată de către frații ei să petreacă 37 de ani într-o pivniță printre șoareci și murdărie.

Aceleiași motiv a fost invocat și la asasinarea a 9 copii, pe o plajă din Salvador (Brazilia). La „ceremonie” au asistat și părinții copiilor, membrii ai sectei așa-numitului „Matota”, care n-au intervenit la asasinare, ei înșiși fiind cei care au propus „fericita rezolvare”!

Un lucru nu iau în seamă acești sectanți; sînt victimele unor oameni lipsiți de scrupule, de omenie, abțiați după cîștiguri materiale, inși de teapa sud-coreeanului Moon, șeful de sectă care umblă cu Rolls-uri, care-și cumpără din banii admiratorilor o duzină de vile, care organizează adevărate „orgii dumnezeiești”!

Instrumente sau „mînuitori” de acest fel nu-și au locul într-o societate bazată pe o concepție înaintată despre viață, o concepție științifică specifică sistemului socialist, într-o lume care nu naște zei și mituri din tenebrele unor minți bolnave.

Oricum, singurul Dumnezeu este OMUL!

EMERIC SZEKELY

COLEGIUL DE REDACȚIE

LIVIU CRISAN (redactor șef), FRANCISC ALBERT PETRU ANDEA VALENTIN VIȘAN (redactor șef adjunct), VIOREL BOLDUREANU GHEORGHE CRISAN (redactor șef adjunct), LIVIU NADI (redactor șef adjunct), CRISTIAN TELESU

FORUM STUDENȚESC

Adresa redacției: Complexul studențesc, căminul 15, camera 1. Telefon: 21945

Permanența la sediu zilnic între orele 20 și 22

COLECTIVUL DE REDACȚIE

IOAN BĂCALETE, MIRCEA BIRSILA, IULIU KÔTELES, MIREL LAZĂR, NICOLAE LENGHER, ANITTE MATESCU, LIA PETRIC, NELU PETRIȚ, MARCEL SĂMINȚĂ, RODICA STOIE, EMERIC SZEKELY, GAVRIL TARCZA, RADU TODORAN. Foto: IOSIF BERWANGER, CONSTANTIN DUMA, GHEORGHE TĂRTAN. Prezentarea grafică: ȘTEFAN POPA